

Michaela Klevisová

Ostrov šedých mnichů

česká detektivka

motto

motto

Michaela Klevisová

Ostrov
šedých
mnichů

Praha 2015

© Michaela Klevisová, 2015

ISBN 978-80-267-0396-9

Za cennou pomoc děkuji Simoně Martínkové-Rackové

Prolog

V létě by se nemělo stávat nic zlého.

Vždyť jenom tři, nanejvýš čtyři měsíce v roce může člověk žít opravdu naplno. Je nefér, když mu je zkazí nějaká tragédie.

Pro Larse bylo léto posvátné. Už jako kluk si uvědomoval svoji smrtelnost a strašně se bál, že zemře v některém z těch mála opojných teplých měsíců a všechna ta nádhera už pak nebude pro něj. Dokud mohl, snažil se z letních radostí urvat co nejvíc. Už od podzimu plánoval, čím příjemným příští léto naplní, kam se podívá, co zažije. Na farmě bylo pořád hodně práce, ale to mu nebránilo vymýšlet dovolené, výlety, pikniky a jiné příjmnosti. V době nepřítomnosti ho zastane manželčin kamarád Sjoerd odvedle, alespoň si trochu přivydělá; je to sice magor a asociál, ale zvířata miluje a vždycky dodrží, co slíbí. Lars se snažil vymáčknout maximum i z nejobyčejnějších všedních dnů, které s Gwen trávili doma. Uvědomoval si, jaké má štěstí, že žije na ostrově. Co na tom, že Schiermonnikoog je jenom písčná placka, tenká šlupička v moři, na které není nic než pastviny, pás dun podél pobřeží a několik vesniček? Co na tom, že tu prší o dost častěji než na pevnině a úplné bezvětrí nastává tak jednou do měsíce? I na takhle nehostinný ostrov přijíždějí lidé na dovolenou a jsou rádi, že tu můžou strávit týden nebo dva. Zatímco on, Lars, si užívá, kdykoli se mu zachce.

„Teď žijeme svoje vzpomínky,“ říkával, kdykoli Gwen namítala, že si další večeri v dobré restauraci v Leeuwardenu nebo výlet motorovým člunem mohli odpustit anebo ho alespoň odložit na další měsíc; vždyť už zase utrácí do minusu.

Jenže Lars to viděl jinak. Když mu slaný vítr cuchal vlasy a kormidlo motorového člunu hladce klouzalo pod rukama, bylo mu srdečně jedno, že za benzin nebo oběd zaplatí úroky. Když se nad tím zamyslel, výlet mu připadal o to opojnější, že ho podnikal navzdory tomu, že na něj nemá. Vlastně přechytračil osud. „Teď si užíváme a splácet budeme až potom,“ připomínal Gwen. „Tak se prostě bav. Jak můžeš vědět, myslím s jistotou vědět, že na to splácení vůbec dojde? Co když jednoho z nás za pár dnů přejede autobus? Nic není jistý, Gwen, ani to, že se dneska všichni tři v pořádku vrátíme domů.“

Při takových rozhovorech se mračila; nelíbilo se jí, když naznačoval, že by se něco mohlo stát Eli – že i jejich dcera je smrtelná. Vyčítala Larsovi, že je „tragéd“, a vadilo jí, že nevěří v hezkou budoucnost.

Kdyby tušil, že se bojí oprávněně, naplánoval by společných výletů na dluh mnohem, mnohem víc.

Stalo se to na vrcholku léta; v jednom z těch mála dní, kdy se vítr úplně utiší a moře zmodrá a převaluje se pomalu a líně jako tuleň na písčíně.

Měli zrovna nemocnou kobyly a Lars čekal na veterináře, ale přemluvil Gwen, aby zbytečně neseseděla doma a vzala Eli na pláž. „Využijte počasí,“ řekl. Později by si za ta slova nejraději vyrval jazyk.

Celé odpoledne kmital okolo kobyly, ale když se Gwen s Eli nevrátily do soumraku, znervózněl. Zvedl se vítr, ale byl teplý a mírný jako někde na jihu. Lars volal Gwen už pětkrát, možná šestkrát, ale nehlásila se. Samo o sobě to vlastně ani znepokojující nebylo; často si na noc přepnula přístroj na tichý režim a zapomněla ho tak celý den. Nejspíš se cestou domů stavily u známých, napadlo Larse, a tak pár lidí obvolal, ale nikdo Gwen s Eli neviděl.

Vytácel Gwenino číslo znovu a znovu. Konečně – to už bylo nebe tmavomodré a stromy a střechy stájí zčernaly – ně-

kdo hovor přijal, ale místo Gwenina hlasu se ozvalo funění, šramot a po chvíli přiškracené: „Haló?“

„Eli!“ Ani nevěděl, že jejich bezmála čtyřletá dcera ví, jak zvednout telefon. Ale nevěděl o ní vlastně skoro nic. Většinu času trávila s matkou. „Kde jste? Dej mi mámu.“

Vzlykání.

„Proč brečíš? Kde je máma?“

Vzlykání. Panika. Bezmoc.

„Kde je máma, Eli?“

„Máma... leží.“

„Kde leží? Co se stalo? Proboha, Eli, mluv, mluv!“ Strachy se mu udělalo špatně. Uvědomil si, že jeho jedinou spojnicí s Gwen, která možná potřebuje rychlou pomoc, je dítě, které může kdykoli – ať už schválně, nebo nedopatřením – zavěsit a znovu se neohlásit. Jemu pak nezbude než prohledat čtyřiašestikilometrovou pláž, každý důlek v nekonečných dunách. Přinutil se promluvit klidněji: „Honem, Eli. Pověz mi, co dělá maminka.“

„Nehýbá se.“

Hlavně nepanikařit. Nepanikařit. „Kde jste?“

„Na... dunách.“

„Kde na dunách? U restaurace? Rozhlídni se, Eli. Vidiš restauraci? Vidiš světlýlka, Eli?“

A znovu pláč. „N-ne-vi-dím...“

Takže jsou samy někde daleko. Už skoro potmě. Představil si je v jednom z těch mnoha dolíků mezi trsy trávy šustící ve větru – nehybnou Gwen a vyděšenou Eli – a bezmocí se mu chtělo rvát. Gwen obvykle ani nenapadlo zůstat na úseku hlídaném pobřežní hlídkou. Neměla ráda dav, a tak jezdila s Eli na kole až na nejodlehlejší cíp ostrova u přírodní rezervace. Před mateřskou provázela po rezervaci skupinky turistů a i teď tam občas chodila vypomáhat, takže znala každý kout a nepřipadalo jí, že se má čeho bát.

„Vždyť jsem tam s ní,“ namítala, když Lars nesouhlasil

s tím, že bere dceru na nehlídanou pláž. „Nespouštím ji z očí a brouzdáme se jen na mělčině. Co by se mohlo stát?“

A vida, nakonec měl pravdu tragéd. Něco se stalo. Anebo Gwen jenom usnula?

„Je tam ještě někdo?“ zeptal se, i když odpověď tušil.

„Ne.“

„Zkusilas mámu probudit?“

„Zkusila.“

„A ona se neprobudila?“

„Ne.“ A pak: „Chci domů! Chcidomůchcidomůchcidomů!“

Víc se od Eli nedozví. Na řeči není čas. Musí je najít – rychle. „Broučku, neplač. Drž si ten telefon u ouška a počkej u mámy,“ přikázal dceři. „Nemačkej na telefonu žádné čudlíky. Jen ho drž. Za chvíli se ti zase ozvu. A přijedu pro vás. Platí?“

Popotahování. „Pla-tí.“

Z pevné linky zavolal na policii a pak popadl silnou baterku, vyšel z domu a sedl do auta. Kromě té chvílky, kdy mluvil s policistkou, se snažil pořád komunikovat s Eli, aby nezavěsila nebo neudělala nějakou hloupost.

Rozhodl se, že pojedje po cyklostezce podél dun směrem k přírodní rezervaci a bude doufat, že někde zahlédne Gwenino kolo. Sice jsou všechna kola na ostrově skoro stejná, ale teď už jich venku moc stát nebude a Gwenino snadno pozná podle barevného košíku na nosiči.

Když vyjížděl ze statku, přímo před koly vozu mu přes cestu přeběhla liška; prudce zabrzdil a mobil mu spadl na podlahu. Se zaklením se sklonil a potmě šmátral mezi pedály, dokud přístroj nenahmatal.

„Jsi tam, broučku?“ řekl do mobilu.

Nic. Spojení se přerušilo.

Zkusil Eli znovu volat, ale bylo obsazeno. Když se hovor přerušil, možná naslepo mačkala tlačítka na přístroji a dovolala se někomu jinému.

Žaludek se mu zhoupł šíleným strachem. Šlápl na plyn, a když se dalo auto do pohybu, trochu se uklidnil už jen tím, že jedná. Najde Gwenino kolo a pak stačí jenom nahlas křičet, přesvědčoval se. Eli ho uslyší a odpoví mu. Gwen se nejspíš udělalo špatně... možná má úžeh... Mohla třeba upadnout do bezvědomí, protože odpoledne přebrala sluníčka a málo pila? Stává se to?

Bydleli s Gwen ve vesničce Kooiplaats, která se skládala jen z několika statků, shluklých těsně k sobě, a výletní hospody. Za domy se rozprostíraly pastviny a ještě dál začínala rezervace: poměrně velký neobydlený kus ostrova. Na prašné cestě k pobřeží Lars nikoho nepotkal. Před autem uskakovali do tmy králíci, z trávy blýskla očima další liška. Nezpomalil, jen strhl volant ke straně a vůz se zakymácel na výmolech. Okolo teď byla pustina porostlá rakytníkem, kterou po několika kilometrech vystřídaly dřevěné ohradníky. Tato část přírodní rezervace sloužila jako obří pastvina pro ovce a stádo koní, kteří se volně proháněli po několika kilometrech čtverečních divočiny. Lars minul značku zákazu vjezdu a řítit se dál. Vpředu už se proti nebi černaly kopečky dun.

Někde tady by mohlo být Gwenino kolo.

A opravdu ho brzy zahlédl; opuštěné černé kolo s červenobílým líkovým košíkem, opřené o zábradlí u jedné z cest k pláži.

Uvnitř se chvěl strachy, ale když vystoupil z auta a vdechl hebký vzduch provoněný trávou a solí, zcela nepatřičně mu blesklo hlavou, že je nádherný večer. Rám Gwenina kola se leskl ve světle měsíce, z pastvin se zvedala stříbřitá mlha, z trávy se ozývali cvrčci a za dunami hučelo moře. Vytáhl z kapsy baterku a zamířil tím směrem.

„Eli,“ zavolal ze všech sil. „Eli, jsi tu někde?“

Když mu dcera zdálky odpověděla, zalila ho naděje. Všechno se vysvětlí. V takovýhle krásný večer se přece nemůže stát nic zlého.

Na vrcholku nejvyšší duny se objevila Eli v bílých plážových šatíčkách. Hlasitě plakala. O chvíli později našel Gwen; ležela na boku v závětrném dolíku zády k němu a na volání nereagovala. Když k ní seběhl, otočil ji k sobě a posvítíl jí do tváře baterkou, pochopil, že je zbytečné snažit se jí nahmatat tep.

Takhle jí ten příběh táta vyprávěl; když ho slyšela poprvé, bylo jí asi dvanáct nebo třináct. Už předtím samozřejmě věděla, že máma umřela na pláži, že ona tam byla s ní a máminu smrt pak vyšetřovala policie, ale případ byl nakonec odložen. Podrobnosti však neznala; to téma bylo v jejich rodině tabu. Pár společných chvil si vybavovala, ale okamžiky na dunách, o kterých táta mluvil, se jí z mysli nějak vygumovaly. Asi šokem, řekl táta, buď ráda, že si nic nepamatuješ. Vlastně jsem o tom s tebou nechtěl nikdy mluvit.

Ale mluvil a nakonec byl nejspíš rád, že ty demony pustil ven. Eli byla víc fascinovaná než otřesená. Jako by to ani nebyla ona, kdo tenkrát seděl v dolíku v dunách vedle matčina nehybného těla. Ačkoli když táta vyprávěl, něco se jí v nitru pohnulo, polechtal ji náznak vzpomínky na bosé nohy v chladnoucím písku, studený večerní vzduch na holých pažích – opálená kůže vypadala v soumraku ještě tmavší – a žaludek sevřený hrůzou. Eli instinktivně věděla, že je to zlé, hodně zlé, ale rozum se vzpíral: máma jenom spí, tvrdě spí, byla hodně unavená a usnula. Až dorazí táta, jistě přijde na způsob, jak ji vzbudit. Když na tu chvíli myslela, vybavily se jí i bílé bavlněné šatíčky, které si přetáhla přes kolena, aby jí nebyla taková zima.

Je to opravdu vzpomínka? Nebo jen představa? Druhá varianta jí připadala pravděpodobnější. Vždycky měla bujnou fantazii.

Ještě několikrát pak přiměla tátu, aby jí o té noci vyprávěl; vlastně se ani moc nevzpíral a pro oba to byla jakási te-

rapie. Eli hltala každé jeho slovo a ukládala si je do paměti. Alespoň konečně ví, jak to bylo.

Až teď, zhruba dva roky poté, co příběh slyšela prvně, ji najednou napadlo, že se všechno mohlo odehrát úplně jinak.

Nemá důkaz, vzpomínku, nic. Jen tátovo slovo.

Kapitola 1

Přítomnost

Všimla si, že v poslední době Lars neutrácí ochotně jako dřív, ale netušila, že jsou na tom tak zle.

Když se Marit Foolenová na sklonku slunného zářijového odpoledne vrátila se třemi německými turistkami z vyjíždky po pláži, Lars na ni čekal ve stájích. Z jeho výrazu hned poznala, že něco není v pořádku. Počkal, až ženy odejdou, a stručně oznámil: „Jsme švorc.“

„Nejsme,“ zažertovala a nevzrušeně odstrojovala koně. „V kapse mám šedesát babek od těch lufťáček. A na zítřek jsou objednané další dvě vyjíždky.“

„Takhle to nemyslím,“ opáčil ponuře Lars. „Jsou věci, který nevíš, Marit.“

Stoupl si do stínu, aby mu neviděla do tváře, a přiznal, že po celou dobu, co jsou spolu, žijou na dluh. Jízárna ani farma nevydělají tolik, kolik spotřebují. Když se seznámili, nechtěl před ní vypadat jako nuzák. Celé to bylo od začátku tak nepravděpodobné; o třináct let mladší holka z města, ke všemu neteř známého televizního reportéra, a on, ovdovělý zemědělec z odlehlého ostrova... Kamarádi ho varovali, že je pro něj moc mladá a bude těžko zvládat péči o nevlastní dceru, ale Lars se tím nedal odradit; prostě ho přitahovala. Chtěl, aby si ho vážila a zažívala s ním hezké věci. Jakmile s ní poprvé navštívil prázdninový domek jejího strýce na nejlukrativnějším místě celého Schiermonnikoogu, okamžitě pochopil, že je zvyklá na jiný standard než většina zdejších ženských. Takže si vzal jeden úvěr, pak druhý, třetí; nebylo to pro něj nic nového, vždyť s Gwen

taky žili na hraně a moc nehleděli na důsledky. Ale vždycky se jim dařilo rodinný rozpočet kočírovat. Až s Marit se to vymklo.

Koupil jí, cokoli chtěla, líp vybavil dům, aby se v něm cítila pohodlně, bral ji na dovolené, které si ve skutečnosti nemohli dovolit. A pravdu jí zatajil.

„Protože kdykoli jsem se zmínil, že mi něco připadá moc drahé, mračila ses,“ vysvětloval. „A mělas takový pohrdavý řeči jako ‚Chudoba páchne. Cti možná netratí, ale páchne.‘ Pamatuješ si to?“

Matně si to vybavovala. Od jisté doby ji deprimoval nedostatek, malost, šetření, obnošenost, kompromisy z nouze.

„Jinými slovy jsi mi celý ty roky lhal,“ konstatovala a mechanickými pohyby hřebelcovala koně. Z horkého, vlhkého zvířecího těla stoupal pach prachu a potu.

Lars zavřel oči. „Nelhal. Prostě jsem jen neříkal, odkud беру peníze. A ty ses mě na to neptala.“

Pravda, neptala. V době, kterou prožila v jedné domácnosti se strýčkem Johanem, si zvykla, že peníze prostě jsou. Muži je získávají, aniž by okolo toho dělali zbytečný povyk. Mají je a rozumně je používají pro blaho své a svých blízkých. Předpokládala, že Lars všechno hradí ze zisků z farmy a jízďárny. Chtěl kasu držet sám, tak ji tedy držel. Když Marit potřebovala peníze, řekla si o ně. A vždycky je dostala, stejně jako kdysi od strýce. Teď tajila dech nad rozsahem té šarády – nad všemi těmi roky, kdy nic nepoznala.

„Jen jsem chtěl, abys byla šťastná,“ řekl Lars.

Ironií bylo, že Marit s ním nikdy doopravdy šťastná nebyla. Jak by mohla, když se za ní neustále plížil duch jeho mrtvé ženy? Některé věci, které mu Gwen připomínaly, odmítl nahradit novými, takže Marit vařila na Gwenině sporáku a pila kávu u Gwenina stolku z tepaného kovu. Nechtěl už další děti; privilegium přivést na svět jeho potomka měla pouze Gwen.

„Nechci, aby existovala další bytost, o kterou se budu ve dne v noci bát,“ tvrdil, ale byla to nejspíš jenom výmluva.

Kdyby Marit tohle všechno věděla v době, kdy se do něj zamilovala, cítila by k němu něco jiného, jednala by jinak?

Nejspíš ne. Bylo jí tenkrát pouhých dvaadvacet, o vlastních dětech ještě vůbec neuvažovala a měla své důvody, proč si vybrala právě tohoto muže a vyměnila městský život za farmaření na odlehlém ostrově.

Jenže nedávno se jí přehouply třicetiny a čím dál častěji se po probuzení sama sebe ptala, jestli pro ni neexistuje ještě jiná cesta, jiná realita. Protože z jednoho života se dá utéct do druhého. To už si vyzkoušela.

„Proč mi to všechno říkáš zrovna dneska?“

„Hrozí nám exekuce.“

Strnula v půli pohybu. Kam půjdu, napadlo ji a vzápětí se podivila, že uvažuje v jednotném čísle, že se sama sebe neptá: „Kam půjdeme?“ Vinu každopádně nesou oba, nemá smysl si nic nalhávat. Marit pomáhala s farmou a provázela turisty na vyjíždkách, takže Lars ušetřil za personál, ale sama se nikdy nepokusila opravdu vydělávat. Její pokusy o podnikání byly v podstatě hrou pro zábavu a spíš peníze požíraly, než vydělávaly. Zatím nic nedotáhla do konce. Nedomnívala se, že je to nutné. Když nedávno přišla s nápadem vyrábět kabelky z lýka zdobené lasturami, Lars poznamenal: „Další monkey business?“

Zasmála se, ale později si na internetu našla, co ten výraz znamená: *Ztráta času, peněz a úsilí*. Přestože na všechny její dosavadní projekty to sedělo, naštvála se. Lars by ji měl sakra podporovat.

Teď si bůhvíproč vybavila sen, který se jí zdál před lety, když spolu začínali chodit. Byl tak živý a podivný, že na něj nejspíš nikdy nezapomene. V tom snu šli s Larsem ruku v ruce po pěší zóně v největší ostrovní vesnici Nes, prohlíželi si výlohy obchodů a Marit byla zamilovaná. Proti nim

krácel její otec. Překvapilo ji, že ho vidí; zemřel, ještě než nastoupila do školy. Došel k ní, podíval se jí do očí a významně pronesl jediné slovo: „Ne.“ Vzápětí se Marit probudila. S jistotou věděla, že otec mluvil o Larsovi; neměla by s tím mužem zůstat. Nějaký čas pak uvažovala, jestli k ní vážně mohl ze záhrobí promluvit táta anebo ji varovalo spíš podvědomí. Jenže před čím? Jistě, Lars je trochu labilní, ale kdo se mu mohl divit po tom, co ho potkalo? Choval se k ní však vždycky laskavě. A jedno měli společné: potřebu vymáčknout ze života co nejvíc radosti. Za každou cenu.

Až dnes ji napadlo, že možná právě před tím posledním ji ten sen varoval.

„... takže jsem ty daně a zdravotní pojištění neplatil,“ vysvětloval teď kajícím tónem Lars. „Když mě hned první rok neupomínali, napadlo mě, že jsem jim třeba nějak vypadl z evidence. Že na mě neprijdou.“

Takže úvěry nejsou všechno? Jak daleko Lars zašel? A vážně se tak nerozumně choval jen proto, aby si ji udržel? Nesnaží se na ni spíš házet vinu za vlastní hloupost a požívačnost? „Proč jsi mi nic neřekl?“

Ticho.

„To ti nedošlo, že jednoho dne budeš muset všechno doplatit?“

Podíval se na ni tak nepřátelsky, až se zachvěla. „Nejsem blbec. Ale máme velký náklady, Marit. Žijeme... však víš jak. Nejsme zvyklí si odpírat. My dva ani Eli. Chci, abyste se obě měly dobře, ale... už to nezvládám. Splátky jsou vysoký. Proto jsem neplatil ty daně a pojistný. Prostě jsem se snažil nějak udržet náš standard... Už ani nevím, kolik jsem si od koho půjčil.“

A přesto byli v červenci v apartmánech na Kapverdách. Jako každý rok. Eli to tam milovala a přání dcery bylo pro Larse rozkazem. Marit uvažovala, z čeho asi Lars pobyt zaplatil, když už musel vědět, že je na tom hodně zle. Zřej-

mě si vzal další půjčku. Do peněz mu neviděla, vždyť nebyli manželé. Nejenže si nepřál další dítě, ale ani o druhém sňatku nechtěl slyšet.

„Takže proto jsi loni prodal člun? Ne proto, že tě přestal bavit?“

Sklopil hlavu. „Jo.“

„A peníze za něj už nemáme?“

Chvilí bylo ticho. „Ty už jsou v háji. Vůbec nemáš představu, jak ty prachy letí... kolik co stojí. Musíme jednat, Marit,“ uzavřel a rozhodil rukama. „Potřebuju do konce měsíce sehnat nejmín patnáct tisíc eur a doplatit dlužný splátky a daně, jinak máme velké problém. Říkám ti to tak, jak to je.“

Uvažovala, jestli jim pomůžou její lýkové kabelky zdobené lasturami. Nejspíš ne. Zaplatila za webové stránky a koupila materiál, vyrobila několik kabelek, jenže najednou si vůbec nebyla jistá, jestli by se raději neměla pustit do něčeho jiného. Kolik kabelek může denně prodat? Proč by je vůbec měl někdo kupovat? Má Larsovi přiznat, že ani tenhle projekt nejspíš není ten pravý? Jímala ji únava při pouhé představě všech činností, do kterých by se ještě musela pustit, aby jí z nápadu začaly plynout peníze. V hloubi duše věděla, že se na podnikání nehodí; nemá potřebné odhodlání, vůli a pracovitost, jenže co jiného by měla dělat? Nic neumí, v ničem se neosvědčila, nemá žádný talent. Nikdy pořádně nepracovala. Nemá nic, jen neodbytný pocit, že jí život zůstává něco dlužný.

„Vnímáš mě vůbec?“ zeptal se Lars a zamračil se.

„Vnímám.“ Vzdychla. „Měls o tom se mnou mluvit dřív. Nemuseli jsme přece jezdit každý rok na jih. A já nemusela zvát na oslavu svých třicetin polovinu ostrova... Ty lidi jsou mi volný, proboha! Jsou to tvoji přátelé, ne moji. Nikdy mě doopravdy nevzali mezi sebe. Nemuseli jsme za ně utrácet.“

„Chtěl jsem, aby ses měla dobře,“ zopakoval zarytě.

Vysvětluje takhle svoji situaci i přátelům? Bral si úvěry, protože jeho partnerka je moc náročná a on ji nechtěl zklamat... „Půjčoval sis přece vždycky!“ zvýšila hlas. „Ještě s Gwen, vyprávěl jsi mi to, pamatuju si každé slovo. Než ji zabili, byli jste úplně na dně. Socky! A tvrdil jsi mi taky, že ses poučil a už nikdy si nepůjčíš... To jsi mi říkal už v době, kdy jsme žili z úvěrů? Jsi nezodpovědný jako pěti-letej fakan!“

V očích se mu objevil ublížený výraz. „Prostě jsem ti chtěl dopřávat totéž –“

„Dopřáváš mi akorát dluhy, do hajzlu!“ vykřikla tak podrážděně, až polekala koně. Stájemi se rozlehlo jejich podupávání a frkání. Věděla, co měl Lars na jazyku: chtěl jí dopřávat totéž co kdysi strýček Johan. Mockrát mu zasněně vyprávěla, co všechno s Johanem zažila: potápění v Egyptě, lyžování v Alpách, opulentní snídaně v pětihvězdičkových hotelech a večírky v noblesních prostorách, kam se normální smrtelníci nedostanou... Lars jí mohl dopřát jen pouhý zlomek takového života – místo luxusních hotelů dovolenou v tříhvězdičkových apartmánech, místo designérských kousků do domácnosti jen ty nejlepší věci z nábytkových řetězců. Zjevně i tohle pro něj bylo moc drahé. Ale Marit by nic z toho nevyžadovala, kdyby jí přiznal, že jsou na tom špatně. Její období hojnosti skončilo dávno předtím, než Larse poznala. Nikdy si nedělala iluze, že by se dalo vrátit. „Co chceš dělat?“

„Teoreticky bych si mohl půjčit od souseda, ale naskytla se ještě jedna –“

„Od *sousedů*?“

„Jo, od Pietera. Už mě založil několikrát.“ Lars pokrčil rameny. „Mají se Sonjou dost, peníze neřeší. Ale naskytla se ještě jedna možnost, Marit. Právě včas. Vlastně právě proto ti to celý říkám zrovna dneska –“

„Jak si můžeš půjčovat zrovna od de Jongových?“ přerušila ho. „Zrovna od nich, když na mě ta kráva Sonja za každou blbost pošle udání na obecní úřad! Pověsím prádlo na zahradu a už čekám stížnost, že ji obtěžuju pachem aviváže. Zbláznil ses, Larsi?“

Marit a Sonja žily několik desítek metrů od sebe a bylo by jistě příhodné, kdyby se spřátelily, jenže místo toho mezi nimi panovala antipatie. Byl to onen intuitivní, logicky nezduvodnitelný, avšak o to prudší odpor, jaký se bez zjevné příčiny zrodí už při prvním setkání, obvykle bývá vzájemný a s každým dalším střetem sílí. Marit žila na ostrově sotva pár týdnů, když omylem zaparkovala auto na Sonjinih záhonku narcisů. Sousedka jí nechala auto odtáhnout. Marit, zvyklá na velkoměstskou anonymitu a možnost se s kýmkoli rozhádat, protože sousedů je přece spousta a často se mění, na oplátku pověsila de Jongovým na kliku ige-litku s exkrementy jejich perské kočky, která začala používat jako záchod mulčovací kůru u kmenů Maritiniých keřových růží. Vzápětí jí kvůli tomu přišlo předvolání na obecní úřad. Další stížnost se týkala Maritina zvyku položit večer pytel s odpadky přede dveře a až ráno ho hodit do popelnice. *Sousedka obtěžuje okolí pachem odpadků tlejících na jejím zápraží*, napsala Sonja úřadům. Pak už jaksi nepřipadalo v úvahu pozvat de Jongovy na oběd a utužovat sousedské vztahy. Většinou si Sonja s Marit vystačily jen s tím, že se jedna druhé vyhýbaly. Někdy se ale boj přiosťřil, kupříkladu vzkazem *Pouštění rádia u otevřeného okna po desáté hodině večerní lze posuzovat jako nepřiměřené obtěžování občanů provozováním reprodukováné hudby v době nočního klidu a může být dle toho postihováno*, který Marit nedávno našla ve schránce.

„Jsou nejbliž.“ Lars pokrčil rameny. „A s Gwen jsme si od nich taky tu a tam půjčili. A než Sonja rozjela tu kosmetiku, běžně si půjčovali i oni od nás, když zrovna neměli.“

„Ale já nejsem Gwen!“ vyjekla Marit. Dokázala si představit, jak Pieterovi a Sonje tenhle stav vyhovuje; jak povýšeně se oba cítí, kdykoli ji potkají. Ne že by se s nimi potkávala často, snažila se jim jít z cesty. Kdykoli ze zahrady uviděla, jak se po silnici blíží auto jednoho nebo druhého, rychle zašla do domu. Ale vzhledem k tomu, že si s de Jongovými navzájem viděli z okna do okna, pochopitelně se nemohla setkáním zcela vyhnout. „Jestli potřebujeme víc peněz, okamžitě si sednu k internetu a začnu si hledat práci.“

„Myslel jsem, že rozjíždíš ty kabelky.“

Nebylo to popíchnutí, jen konstatování. Vztek ji okamžitě přešel. „No... vlastně...“

„V jaký je to fázi, Marit?“

Odkáslala si. „Vlastně si nejsem jistá, jestli ty kabelky nejsou pitomost,“ připustila krotce. Musí se uklidnit. Ani ona není dokonalá. Zdaleka ne. Nemají si s Larsem co vyčítat.

Zhluboka se nadechl. „Fajn. Nevadí. Kašli na kabelky... Kdybys mi pořád neskákala do řeči, už dávno bych ti pověděl, že se vyloupila jedna zajímavá možnost. Dneska mi volal Johan a něco mi nabídl. V pravou chvíli.“

Strýček Johan? Bratr její matky kdysi Marit ukázal, jak se žije slavným a bohatým, načež se oženil, dal v televizi výpověď, přestěhoval se do Čech a zmizel Marit ze života. Zpětně jí připadalo, že jí několikaletou exkurzí do světa smetánky možná víc ublížil, než pomohl. A Lars teď chce, aby je strýček vytáhl z dluhů? Představila si tu ostudu a udělalo se jí špatně od žaludku.

Navíc měla své důvody, proč nemohla, vážně nemohla žádat Johana o peníze...

Důvody, o kterých by se Lars nikdy neměl dozvědět.

„Johana vynech, Larsi,“ řekla. „Už jedenáctý rok nepracuje. Televizní reportéři neberou doživotní rentu.“

„Počkej, poslouchej. Jsou dnes s Ingrid na cestě na Schiermonnikoog a –“

„Opovaž se mého strýce žádat o půjčku. Nepřeju si –“

„Necháš už mě sakra domluvit? Johan se chce vrátit do televize. Dostal nabídku na vlastní pořad. Má rozpitvávat starý kauzy. Nevyřešený kriminální případy. Už na to kývl. Přestěhuje se zpátky do Holandska.“

„Já o ničem –“

„Všechno ti poví, až přijede. Dozvěděl jsem se to mezi prvními, protože Johan chce první reportáž udělat tady na Schiermonnikoogu.“ Významně se odmlčel, jako by jí mělo být jasné, co to znamená. Když Marit nereagovala, pokračoval: „O Gwen, chápeš? Je to přece nevyřešená vražda. Chce natáčet u nás na farmě. Na dunách, kde se to stalo. Zeptal se mě, jestli bych o tom dokázal mluvit na kameru.“

„A ty do toho půjdeš?“

Sotva znatelně pokrčil rameny.

„Proboha, to nemusíš, Larsi! Nemusíš souhlasit jenom proto, že je Johan můj strýc.“

Sklopil oči. „Když odmítnu, Johan třeba tu reportáž natočí beze mě a zase se rozjedou starý drby. Neznáš zdejší lidi tak dobře jako já, Marit. Ale vezmi si to takhle – sotva ses přistěhovala, udělala sis ze sousedky úhlavní nepřítelkyni... a je to tak dodnes! Tady se neodpouští. Pro spoustu lidí jsem pořád chlápek, co zavraždil svoji ženu.“

„Ten případ odložili.“

„Jo. Právě. Odložili, nevyřešili. Takže se celý roky dál spekuluje o vrahovi. A kdo je první na ráně? Manžel. Když se v tom trochu poštourá televize a já jí pomůžu, všichni uvidí, že se nebojím. Že nemám co skrývat.“

Tohle se mu nepodobalo. Vážně dovolí, aby se mu rýpali v ranách, které se nejspíš nikdy úplně nezahojí? „Nemusíš to dělat, Larsi. Zavolám Johanovi. Řeknu mu, že –“ A vtom jí došlo, proč nejdřív mluvili o dluzích a hrozící exekuci,

a teprve pak o Johanovi a Gwen. „On ti za to *zaplatí*? Strýc ti nabídl prachy, když mu budeš před kamerou vyprávět, jak ti zavraždili ženu? A ty do toho půjdeš? To si snad ze mě děláš srandu, Larsi.“

I v šeru stájí poznala, že se mu do tváří nahrnula krev. Usilovně se snažil ze škvíry mezi prkny na vratech boxu vyšťourat uvízlé žíně z koňského ocasu. Nezvedl k Marit oči. „Nedělám si srandu.“

„To je ale přece odporný! Nemůžeme vydělávat na tom, že ti kdysi zabili ženu!“ Strýce vlastně chápala. Johan potřebuje pro svůj návrat velkou kauzu, bombu, potřebuje dokázat, že je pořád ještě ve formě. Tušil, že by se Lars mohl zpěčovat, a tak mu nabídl to, co potřebuje každý: peníze. Strýc vždycky myslel především na vlastní prospěch. I tehdy, když po bouřlivém rozchodu s praštěnou Madelií Spam Visserovou nastěhoval Marit s její matkou do svého luxusního loftu v Amsterdamu a nechal je tři roky ochutnávat nadbytek, jen aby jim po příchodu další osudové ženy zase sbalil kufry, odvezl je zpátky do titěrného předměstského bytu a jako náplast jim nechal jen klíče od prázdninového domku na Schiermonnikoogu. „Nedělej to, Larsi.“

„Johan mi dá za reportáž dost na to, abych doplatil daně a zdravotní pojištění. Pak ještě musím vyřešit ty úvěry. A Johan už oslovil i Svena. Taky je ochotný se na tom podílet. Když do toho půjde i Gwenin táta, proč bych se já měl cukat?“

To Marit překvapilo. Čekala by, že cholerik Sven Kremer se strýcem vyrazí dveře. „Nechápu, proč chcete otevřít starý rány,“ řekla tiše.

„Nenapadlo tě, že když se v tom případě povrtají reportéři, můžou třeba odhalit něco, co policii uniklo?“

To ji tedy opravdu nenapadlo. Zнала pracovní metody svého strýce. „Larsi, copak si nepamatuješ Johanovy pořá-

dy? Dělá bulvár! Jde po povrchu. Jestli něco vyšťourá, tak jenom špínu. Když s ním do toho půjdeš, našteješ spoustu lidí.“ Představila si, jak se jim po domě motají kameramani, zvukaři a osvětlovači a přes plot nakukují zvědavci. Nepřála si, aby si celý Schiermonnikoog připomněl, že její partner kdysi za podivných okolností pochoval manželku. Reportáž vyvolá Gwenina ducha; ne že by se ten přízrak někdy stáhl ze scény. Lars bude před kamerami na zavražděnou ženu vzpomínat a v duchu srovnávat. Gwen a Marit. Originál a kopie. Marit má jednu nespornou výhodu: je živá, dýchá, je tady. Jenže když se Lars bude denně přehrabovat starými fotkami a vzpomínkami, ožije i ta druhá... K tomu nesmí dojít, blesklo Marit hlavou. Nesmí se to stát.

Nesnesla představu, že Lars zase prosedí hodiny nad krabicemi s věcmi své zavražděné první ženy, že se opět začne toulat po pláži a vracet se s červenýma očima, že uprostřed příjemného hovoru nad vínem vstane, práskne za sebou dveřmi a objeví se až k ránu... Tohle období už přece mají za sebou! Od téhle atmosféry utíkali na Kapverdy, na Tenerife a do jiných koutů světa, tyhle myšlenky se snažili zahnat vybíráním dalších a dalších hezkých věcí do domácnosti. „Nedělej si iluze, že reportáž ve strýcově stylu očistí tvoje jméno,“ usadila ho. „Pravděpodobně se stane pravej opak.“

Larsovi se konečně podařilo vysvobodit koňské žíně ze škvíry ve dřevě. Namotal si je na ukazováček a pak už mu nezbylo nic jiného než k Marit zvednout oči. Měl v nich zvláštní, odmítavý výraz. „Říkej si, co chceš, já do toho půjdu, Marit. Nepotřebuju tvoje rady. Nepotřebuju, abys mi stála za zadkem a kibicovala a říkala mi, co je pro mě dobrý a co ne. Jsem dospělej chlap. Nespím, lámu si hlavu s dluhama, doufám, že se něco stane – a ono fakt jo, stalo se!“

„Já tedy rozhodně na kameru mluvit nebudu.“

„Ani nemáš o čem, Marit. Gwen jsi přece neznala.“

Založila si ruce na hrudi. „Jezdila jsem na Schiermonnikoog do strýcova domku už v době, kdy ještě žila. Jak můžeš vědět, že jsem ji neznala?“

„Jasně, ale máš o ní snad co říct?“

Neodpověděla. Byl to marný boj. „Já s tím prostě nesouhlasím, Larsi. Nemůžeš to ještě zvážit?“

„Ne! Mysli proboha na ty prachy! Místo abychom se na ně dřeli, budeme moct žít. Zalepíme velkou díru v rozpočtu. Můžeme zase někam vyrazit. Vzáít Eli k teplému moři. Chápeš?“

„Možná bychom raději měli dospět, Larsi.“

„To mi říká ta pravá.“

Nesouhlasila s ním. Ale fajn. Je to jeho minulost, jeho rozhodnutí. „Dělej si, co chceš.“

„Nic jinýho ani nemám v úmyslu,“ odsekl, ale už bez vzdoru v hlase, spíš unaveně. „Nemusím se ti zodpovídat.“ V šeru si ji prohlížel, těkal pohledem po jejích nakrátko ostříhaných vlasech, zavadil pohledem o její náušnice, nos, rty. Pak se zamračil, jako by se v duchu překvapeně ptal: Proboha, s kým to tady mluvím? Kdo je ta žena? Pokusil se o úsměv, s hranou lehkostí ji šťouchl do ramene a prošel okolo ní ven do slunečního světla.

Marit zůstala stát v chodbičce stájí a poslouchala tiché frkání koní a škrtání podkov o betonovou podlahu boxů. Věděla, že i kdyby Lars neodešel, nemělo by smysl dál s ním mluvit. Poznala ten tón hlasu, ten výraz.

Už zase ji v duchu srovnával s Gwen.

* * *

Budoucnost jako černá díra. Ingrid Ruttenová si ji nedokázala představit a vlastně se o to ani nesnažila. Měla z ní strach.

Opírala se o zábradlí na horní palubě trajektu na Schiermonnikoog a dívala se, jak se od boků lodi rozbíhají še-

divé vlny. Do uší jí narážel protivný studený vítr a občas ji do nosu uhodil pach kouře z komínu trajektu. Plochý ostrov v dálce vyčníval z moře jako tenká slupka. Netěšila se na něj.

Trajekt provázelo hejno racků. Plachtily podél lodi a nechávali se dlouze nadnášet proudy vzduchu, aniž pohnuli křídly. Ingrid sáhla do kabelky a naházela jim zbytky svačiny z cesty – navzdory cedulím zakazujícím krmení ptáků z paluby.

Ohlédla se; Johan stál zády k ní u zábradlí na protější straně paluby. Po cestě z Čech se v autě trochu pohádali a ještě chvíli potrvá, než napětí poleví, ale na ostrově ho jistě špatná nálada přejde. Zatímco Ingrid jezdila na Schiermonnikoog jen kvůli němu a nerada, Johan pokaždé pokřákal. Nemohla se mu divit. Vracel se domů.

Poznali se na jaře před jedenácti lety u soudu v Amsterdamu – ona česká soudní překladatelka a tlumočnice, on holandský investigativní televizní reportér. Vzal ji na večeri a u druhé lahve vína začal vykládat, jak už tři a půl roku žije se sestrou a její dcerou, „Za celou tu dobu jsem neměl pořádný vztah, no dovedeš si to představit?“, jak pořád jenom pracuje a tu a tam si odskočí k nějaké milence, ale „Najednou si připadám totálně vyhořelý, unavený, prostě jako by mě přejel parní válec,“ a ze všeho nejraději by se vším praštil, prodal byt v Amsterdamu, odstěhoval se s Ingrid do Čech a zakotvil tam někde v rovinách, ty má rád, v bíle natřeném domě s uzavřeným dvorem, modrými okenicemi a muškáty na parapetech.

„Budeme chovat oslíky,“ plánoval a pod stolem k ní tiskl koleno. „Vypustíme je na pastvinu přímo pod okna tvé pracovny a ty budeš sedět u stolu a překládat, a vždycky když si budeš chtít udělat pauzu, vykloníš se ven, zavoláš je, oni přiběhnou a ty je z okna nakrmíš mrkvičkou...“

Ingrid předpokládala, že by jí slíbil cokoli, jen aby ten

večer nemusel jet domů sám. Že by si ji, českou soudní překladatelku (byť na svůj věk nesmírně přitažlivou, tuhle svou přednost znala), vzal přední holandský televizní reportér s tváří Marlona Branda, v podstatě místní celebrita? Že by se s ní přestěhoval do Čech a koupil pro ně dům? Nebyla naivní. Přitakávala mu, ale nebrala vážně ani slovo; chtěla si s ním jen užít pár hezkých týdnů nebo měsíců, těžko říct, jak dlouho může takový vztah vydržet. Bylo jí tehdy devětačtyřicet, byla svobodná, její nemanželská dcera byla provdaná ve Spojených státech a nemínila se už nikdy vrátit. Ingrid si zakládala na své samostatnosti a žila hlavně prací. Zvykla si, že muži na začátku sprádají odvážné plány, načež se soucitným úsměvem prohlásí: „Ale miláčku, to bylo přece jenom takový snění.“ Myslela si, že Johan je jen další žvanil.

Ale zmýlila se v něm. Skutečně do několika měsíců přestal pracovat, prodal svůj luxusní loft v Amsterdamu, vzali se, pořídili si drazze zrenovovaný starý dům u Lužnice a Ingrid měla od stolu výhled na lipovou alej a pastvinu.

Mohli oba pohodlně žít z Johanových úspor, ale ji ani na vteřinu nenapadlo zůstat doma. Jestli se něčeho opravdu bála, tak stárnutí a nesamostatnosti. Nečinnost jí připadala jako synonymum pro nemohoucnost. Potřebovala vědět, že dál dokáže držet tempo s třicetiletými kolegy, potřebovala mluvit s lidmi, řešit problémy, cítit se užitečná. Kdyby se toho všeho vzdala, byla by to vůbec ještě ona? Pokud by ji Johan opustil, co by jí zbylo? A vážil by si jí vůbec ještě? Takhle ji alespoň nikdo nemůže obvinít, že si vzala bohatého cizince jen proto, aby se mu mohla pověsit na krk.

Johan nikdy neprotestoval, že se mu Ingrid stoprocentně nevěnuje. Seděl doma a převáděl svoje staré reportáže do knižní podoby. Nechával ji, ať si v pracovně v klidu překládá nebo jezdí po soudech, ale kdykoli zatoužila po jeho

společnosti, mohla ji mít. Měli bezproblémový vztah, až ji občas napadalo, že tahle idyla nemůže trvat věčně.

Vlastně byla zvyklá i na tyhle pravidelné zářijové dovolené na Schiermonnikoogu, kde Johan vlastnil domek na dunách. Nikdy však nezapomněla podotknout, že čtrnáct dní na ostrově je víc než dost. Pořád tam fičí a Severní moře je tak studené a nevábně šedivé, že by se v něm nevypokoupala ani z recese. Nebavilo ji pozorovat z pláže tuleně ani sledovat dalekohledem ústřičníky, rybáky a další havěť. Dovolenu na ostrově si odjakživa spojovala s popíjením koktejlů na barevném plážovém lehátku, s romantickými útesy a průzračně modrým mořem, jenže na Schiermonnikoogu nebyl jediný útes, jen desítky kilometrů dlouhá písčiná pláž, na níž ovšem všudypřítomný studený vítr znepříjemňoval všechno, co normální lidé na dovolené u moře obvykle dělají. Co si na takovém místě počít? Podíváte se k majáku, s větrovkou zapnutou až ke krku se projdete po pláži, zajedete si na kole k rozhledně nad přírodní rezervací, dáte si kafe a jablečný koláč na terase plážového pavilónu, povečříte ve třech čtyřech restauracích... a pak už se jenom těšíte, až zase vypadnete.

Každoročně Johanovi opakovala, že kvůli práci prostě nemůže – *ne-mů-že* – v Holandsku zůstat déle než dva týdny v kuse, jistě, dělá sice na živnostenský list a může si práci brát s sebou, ale to neznamena, že by se mohla vypařit z Čech, na jak dlouho se jí zachce! Ve skutečnosti se jí na ostrově tvrdnout zkrátka nechtělo. Letos přijeli výjimečně už podruhé – v létě se museli zúčastnit opulentní oslavy třicetin jeho neterě Marit – a Ingrid se po tak krátké době na Schiermonnikoog znovu nechtělo. Ze všeho nejvíc se těšila, až ji trajekt poveze zpátky na pevninu. Nebavilo ji potkávat lidi, které Johan znal líp než ona, a odrážet neustálé nájezdy té jeho příšerné bývalé Madelie Spam Visserové, která se od něj nechává ostudně vydržovat, vytrubuje do

světa naprosto zbytečné informace a udrží pusu zavřenou, jediné když pije, jí nebo spí. Dovolena na Schiermonnikoogu se zkrátka dala vydržet, pokud člověk věděl, že se zase brzy vrátí domů, do svého domu, na svou zahradu, mezi své přátele, do své postele.

Jako by mu pobyt na jednom ostrově nestačil, Johan se často cestou zpátky chtěl ještě na jednu noc zastavit na dalším místě v Holandsku – buď na jednom ze sousedních ostrovů, nebo v jednom z přímořských letovisek na pevnině, třeba v Noordwijku či Zandvoortu. Ingrid chápala, že si její manžel vychutnává pobyt ve své rodné zemi, ale přesto obzvlášť ty jeho závěrečné exkurze absolvovala se skřípěním zubů.

A brzy bude ještě hůř.

Stačilo na to pomyslet a Ingrid měla po náladě. Od chvíle, kdy jí Johan prozradil, co plánuje, ji neustále – dokonce i uprostřed noci v kratičké pauze mezi probuzením a opětovným usnutím – pronásledovala úzkost. Johan se chce odstěhovat zpátky do Holandska. Prodat osly. Dům v Čechách pronajmout a užívat ho jen pár týdnů v létě. „Na stáří bude život v Holandsku pohodlnější než v Čechách,“ tvrdil Johan. „Porovnej třeba jenom potraviny v obchodech nebo kvalitu lékařské péče...“ Hlavou jí běžely všechny ty fráze, které jí v posledních dnech opakoval. Velká příležitost. Comeback. Nabídka, která se neodmítá. Důkaz, že ve své profesi pořád ještě něco znamenám. Že na mě nezapomněli...

Copak právě tohle kdysi Johan nechtěl? Utekl do Čech za klidem a anonymitou, jenže Ingrid tušila, že čím je starší, tím víc mu chybí nejen samotné natáčení reportáží, ale i stres a pocit výjimečnosti, který mu práce dávala. Žil s ní v Čechách už jedenáctý rok. Psal, zahrádkařil, naučil se sbírat houby, ale na jak dlouho to člověku vystačí? Procestovali spolu celé Čechy a kus Evropy, několikrát přestavěli dům,

podívali se do Ameriky. Johan byl šťastný, dokud bylo co objevovat a budovat. Pak ale Ingrid vycítila, že se s ní začíná nudit.

Stáhl se do ústraní příliš mladý, uvědomovala si. A v Čechách si připadá moc obyčejný. Chybějí mu fanoušci; ten pocit vlastní výjimečnosti, když se musí schovávat za tmavými brýlemi, aby po něm v každé restauraci někdo nechtěl autogram. V Holandsku ho díky občasným reprízám jeho pořadů dodnes zastavovali lidé na ulici. Schází mu vzrušení, adrenalin a absence soukromí, věděla Ingrid. Postrádá přesně to, před čím kdysi utekl. Když z televize odešel, bylo mu teprve padesát. Proč si vlastně myslela, že mu po zbytek života bude stačit jen ona a dům na břehu Lužnice?

„Může to být moje poslední šance,“ vyštěkl podrážděně, když se odvážila proti jeho návratu do práce zaprotестovat, a ona pochopila, že mu tu příležitost nemůže vzít. Za nějakých pět šest let už Johanovi nikdo vlastní pořad v televizi nenabídne. Takže fajn, Ingrid se s ním odstěhuje do Amsterdamu, a samozřejmě, bude ho následovat kamkoli, stejně jako předtím on následoval ji. Víkendy budou trávit na Schiermonnikoogu; najednou to na ostrov budou mít dvě hodiny jízdy, ne celý den.

Co na té nehostinné písečné placce bičované větrem budou pořád dělat a jak se Ingrid vyrovná s neustálým obtěžováním ukecané Madelie Spam Visserové, to už je druhá věc.

Opřela se o zábradlí a dívala se, jak rackové plachtí podél trajektu a nechávají se nést proudy vzduchu, aniž musí pohnout křídly. Osíci Princ a Sofie teď postávají ve stínu olší, drcají do sebe nozdrami, otáčejí se za cyklisty a netuší, že je čeká stěhování. Když si je Johan s Ingrid přivezli, zvykali si na nové pastvině několik týdnů. Hlavně aby měli slušné zacházení... Začala rychle mrkat, aby potlačila slzy; ten vítr je hrozně ostrý, prohodí, pokud si Johan všimne, jak jí zčervenaly oči.

Kéž by mu něco zhatilo plány, napadlo ji. Kéž by mu třeba zavolali, že ten pořad nakonec svěřují někomu jinému, mladšímu, slavnějšímu. Okamžitě se za tu myšlenku zastýdla; měla by přece svému muži přát úspěch a chtít, aby byl šťastný, ať už to znamená cokoli.

Ale má přece taky právo na svůj názor, na svoje představy o životě. Johan jí dal vysněnou pracovnu s oslíky pod oknem, jen aby jí to všechno o několik let později zase vzal. Když ho bude následovat do Amsterdamu, bude nešťastná. Nebylo by nakonec nejlepší, kdyby on žil tady a ona zůstala v Čechách? Jenže zůstal by jejich dům bez Johana ještě domovem? Vážně by chtěla všechny ty pečlivě zařízené místnosti obývat sama? Co by tam po večerech dělala? A dal by se vůbec vztah dvou lidí, které dělí devět set kilometrů, ještě nazývat fungujícím manželstvím?

Kéž by se něco stalo, pomyslela si s pohledem upřeným na tenkou tmavou linku v proluce mezi dvěma ostrovy, kde se ocelově šedé moře stýká s kouřově šedou oblohou.

Kéž by se něco stalo.

Kapitola 2

Svena Kremera občas probudil nedostatek kyslíku. Probral se a zjistil, že nedýchá. Otevřel ústa, ale nedařilo se mu hned natáhnout vzduch do plic. Jako kdyby zapomněl, jak se to dělá. Vždycky se posadil a marně lapal po vzduchu. Poléval ho pot. Pak se konečně nadechl. Jak je možné, že ho tělo ve spánku zradí a přestane fungovat, jak má? Jako by se rozhodlo umřít. Skončit to tady. Sven se kvůli tomu někdy bál usnout, ale dnes ne; po obědě se ve svém domku jménem *Lepelaar* pohodlně natáhl, zavřel oči a nechal si klesnout knížku na hrud.

A zase se to stalo.

Když naprázdno otevíral ústa jako ryba na suchu, napadlo ho, že takhle možná jednou umře: ve spánku přestane dýchat a včas se neprobudí. Vlastně by to byla milosrdná smrt. Ještě milosrdnější než ta, která krátce po zavraždění jejich dcery potkala Klaru: lezla po žebříku do kurníku pro vajíčka, předklonila se, aby je vytáhla ze slámy, v tu chvíli se jí zastavilo srdce a už tak zůstala. Sven měl tenkrát sto chutí vylézt na ochoz majáku a skočit šipku dolů, ale kvůli Eli zůstalo jen u představ. Má vnučku. Je jeho povinností zůstat naživu a vyprávět jí, jaká byla její babička a máma.

Pokud ale chce vydržet naživu co nejdéle a dohlížet na Eli, je moudré, aby dál bydlel sám? Revmatoidní artritida mu zkroutila prsty a za vlhkého studeného počasí ho klouby v celém těle bolely tak, že několik dní nevyšel z domu. Sven měl cukrovku, vysoký tlak... choroby se mu v poslední době snad množily dělením. A teď ještě to dýchání; syndrom spánkové apnoe, vysvětlil mu lékař, prostě se vám uzavře hltan a vzduch nemůže proudit do plic. Namáhá

to srdce a zvyšuje pravděpodobnost infarktu, chtělo by to operaci... Sven řeči o svém těle – a zejména o tom, co v něm nefunguje – neposlouchal rád. Celý život si zakládal na své nezávislosti; jako bývalý strážce majáku byl zvyklý, že mu často nikdo nedělá společnost ani nekryje záda. V poslední době si však zdráhavě připouštěl, že by potřeboval, aby se o něj někdo staral.

Lars mu mockát zopakoval, že se Sven kdykoli může přestěhovat k nim na farmu, jenže kde by ho asi tak ubytoval? V přístěnku u stájí? Lars s Marit sice měli velké hospodářské budovy, ale obytných místností málo. Navíc Sven věděl, že to není nezištně míněná nabídka. Kdyby se odsud odstěhoval, Lars by ho dennodenně popichoval, aby *Lepe-laar* prodal, vždyť co jiného s takovou barabiznou, nechal se už párkrát slyšet. A peníze by z něj vymámil. Věčně je potřebuje... nikdy jich nemá dost. Jeho dům i stáje by potřebovaly generální opravu, ale Lars si nechává všechno padat na hlavu a raději utrácí za kožená křesílka, která si Marit vyhlédne v katalogu, nebo dovolenou někde v tramtárii. Sven byl přesvědčený, že kdyby si Gwen kdysi vybrala jiného partnera, byla by dodnes naživu. Ten chlap mu připadal příšerný; stačilo mu jen slyšet jeho hlas a vnitřnosti se mu svíraly. Od začátku tušil, že s Larsem budou jenom problémy.

Dokázal ale mlčet. V den Gweniných osmnáctých narozenin se přece s Klarou dohodli, že dál už o sobě dcera bude rozhodovat sama. Udělali chybu, když s Larsem nevyrazili dveře? Sven se zpočátku uklidňoval tím, že Lars možná není tak špatný chlap, jak se mu zdá. Žádný otec nejspíš není nadšený, když si jeho dcera najde přítele. Nebylo nakonec normální a vlastně i správné, když na Larsovi hledal chyby? Nehledal by je úplně na každém?

Jenže pak Gwen zemřela a Sven si nemohl pomoci: po-dezíral Larse. Jeho dcera měla životní pojistku; sice jen ní-

kou, ale byly to peníze, a ty v domácnosti mladých chronicky scházely. Farma s jízdnou jim nikdy moc nevydělávala, a přitom si žili nad poměry. Dovolené, výlety, hezké auto, loď, koně s kvalitním rodokmenem... Lars z pojistky platil dluhy, jen aby vzápětí s novou partnerkou nasekal další.

A teď Lars chce, aby Sven vykládal o mrtvé dceři do televize. Pro peníze, jak jinak? „Kvůli Gwen,“ prohlásil, když včera Svenovi volal, aby se ho zeptal, jestli se rozhodl nabídku přijmout. „Byla by ráda, že děláme všechno pro to, aby se vrah našel.“

Jenže Johan Rutten nabídl Svenovi za natáčení slušný honorář a bylo jasné, že ani Lars neodejde s prázdnou. Sven si o motivaci bývalého zetě nedělal iluze.

Souhlasila by s tím Gwen? Přála by si, aby táta ukazoval její staré fotky na kameru a mluvil o jejich posledním setkání? Chtěla by se stát skrze televizní reportáž nesmrtelnou, anebo o posmrtnou slávu nestojí?

Sven vstal z úzkého lůžka, oblékl si kožešinovou vestu a postavil na staříčkový sporák konvici s vodou. V domku na samotě kousek od moře bylo všechno staré a zanedbané, ale Sven si nepřál nic měnit. Proč vyhazovat, co pořád slouží? Proč vyhánět z domu vzpomínky, když stačí dotknout se oblýskaného vypínače nebo vzít do ruky narezlou konvici a hned si vybaví, jak totéž dělávala jeho žena nebo dcera?

Lars mu mockrát nabízel, že mu pořídí do domácnosti něco nového, ale Sven odmítal. Je mu téměř osmdesát, s tímhle už vystačí. A až jednou *Lepelaar* zdědí Eli, vylepší si ho po svém.

Nasypal do hrnku dvě lžičky instantní kávy, zalil ji vroucí vodou a ztěžka dosedl ke stolu pod oknem. Dnes mu v kloubech loupalo víc než jindy; bude muset pořádně zatopit.

Usrkával kafe a oknem bez záclon se díval na duny a vrcholek majáku za nimi. Domek s krásným výhledem neda-

leko pláže od něj už mockrát chtěli koupit developeri, místní podnikatelé, turisté a nejrůznější spekulanti, ale dosud s každým zájemcem nekompromisně vyrazil dveře. Stále ještě se uměl pořádně naštvat, i když od doby, co začal brát léky na cukrovku, už nebyl tak cholerický jako dřív. Škoda že manželka ani Gwen se jeho klidnějších roků nedožily...

Znovu si lokl kávy, otevřel zásuvku ve stole a vytáhl sešit v ohmataných kožených deskách.

Když neměl sílu dělat cokoli namáhavého, což se stávalo čím dál častěji, občas jím listoval a četl si svoje staré zápisky o „případu Gwen“ – dnes už spíš pro rozptýlení, než že by čekal, že objeví nějakou novou spojitost nebo stopu. Zápisky z dob, kdy naivně věřil, že jako detektiv amatér zvládne, co kriminálka nedokázala, a na vlastní pěst odhalí vraha své dcery.

Jenže život není televizní seriál. Sven tenkrát nevypátral vůbec nic. Napadlo ho, že Johan Rutten se na všechno, o čem on kdysi přemýšlel, může podívat z jiného úhlu. Možná to stojí za pokus. Gwen už je stejně všechno jedno.

A Eli? Když ráno vnučce zavolal a zeptal se jí, co si o natáčení reportáže o mámě myslí (od otce kupodivu ještě nevěděla nic), odpověděla s bezstarostnou naivitou patnáctileté: „A to budu jako taky mluvit na kameru? Jako že budu v televizi? To si děláš srandu, dědo!“ A když odpověděl, že ne, z takových věcí by si přece srandu nedělal, vyjekla: „To mi s tátou nemůžete udělat, že byste do toho nešli! Máma by byla šťastná, že jsme všichni slavný. Fakt! Vím to!“

* * *

Zvuk klavíru vrátil Marit do minulosti, do časů bezpečí a hojnosti. Zastavila se vedle otevřeného okna hotelové jídelny a poslouchala. V okně pohlávala záclona a zevnitř se neslo cinkání příborů a hlasy hostů.

Marit předstírala, že něco hledá v kabelce, aby mohla

ještě chvíli lelkovat před čtyřhvězdičkovým hotelem. Zastesklo se jí po světě uvnitř. Po tiché vážné hudbě, úslužných číšnících a lesknoucím se chromu. Po pocitu, že tohle všechno je tu pro ni. Do nejlepšího hotelu na Schiermonnikoogu ji strýc bral každý rok na oběd nebo večeři (zítra nejspíš půjdou zase), jenže Marit zatoužila vstoupit dovnitř hned. Dát si alespoň kávu a zákusek. Pobýt mezi lidmi, kteří nemají existenční starosti, a chvíli sama sobě předstírat, že mezi ně patří. Larsovo přiznání jí otřásl. Potřebovala se ujistit, že na tom ještě není tak špatně. Že se její svět úplně nehroutí.

Hotel Prins nebyl zdaleka tak honosný jako hotely, ve kterých kdysi bydlívala se strýcem. Nastavila tvář slunci, zaposlouchala se do klavírní melodie a dovolila si zavzpomínat, jaké to je sedět v jídelně Mariotu na promenádě v Cannes, pod podrážkami mít vysoký měkký koberec, na sobě šaty z kvalitní látky, na zápěstí těžké hodinky a nechávat se obletovat úslužnými číšníky. S Larsem sice nikdy nešetřili, vážně ne, jenže i to nejlepší, co si mohli dovolit, mělo k opravdovému luxusu daleko. A vida, i ty průměrné pozitivky, které si spolu doprávali – dovolené v apartmánech s kuchyňkou u teplého moře, hezky zařízený dům –, je dovedly ke krachu...

Už dlouho se jí tolik nestýskalo po dostatku – ne po hýření, ale po životě bez úzkosti; po klidu, jaký se v člověku rozhostí jen tehdy, když ví, že má všechno, co potřebuje.

Samotnou ji překvapilo, že takhle uvažuje. Roky, které kdysi prožila se strýcem mezi takzvanými lepšími lidmi, si obvykle připomínala věčně, bez nostalgie. Ano, od šestnácti do devatenácti jezdila po nejdražších hotelech v Evropě; v létě na Riviéru a v zimě do Cortiny d'Ampezzo a Saint Moritzu. Pak se nějaký čas těžko smířovala s faktem, že mezi smetánku zase ztratila přístup a že jsou dny, kdy nemá ani na burger od McDonalds. Udělala v té době pár chyb,

ale pak se zklidnila a přijala realitu. V létě poznala Larse a uvědomila si, že tenhle muž o ni vážně stojí a jí se navíc hodí zmizet z města, co nejdál od pokušení. Zakotvila tedy na Schiermonnikoogu a ostrov si zamilovala, přestože život mezi starousedlíky byl mnohem náročnější, než si předem malovala. Snažila se jim zavděčit alespoň tím, že na jízdarň pořádala laciné kurzy jízdy na ponících pro školáky. Pár známých si tu našla. Nestěžovala si.

Jenže včera se něco změnilo. Když se Lars ve stájích sešypal, něco v ní prasklo. Přestala se sama před sebou přetvářovat? Připustila si, že na Schiermonnikoogu není šťastná a že si není úplně jistá, jestli se rozhodla správně?

Raději se soustředila na zvuk klavíru. Co je to za melodii? Podívala se na hodinky. Bylo po dvanácté. Lars jel na schůzku se strýčkem Johanem a cestou ji vyhodil ve vzdálenější vesničce Seedune, aby rozvěsila letáky s nabídkou vyjížděk na koni; pak už se na sebe nebudou vázat a Marit se domů vrátí autobusem. Času má spoustu. Vytáhla z kabelky peněženku a zkontrolovala její obsah. Neměla u sebe moc, ale na jednu předraženou kávu by to mělo stačit.

Když pokládala nohu na první schod, ohlédla se a na protějším chodníku uviděla Madelii Spam Visserovou. Na poslední chvíli; kdyby si dávné přítelkyně strýčka Johana všimla o pár vteřin později, už by ji Madelie zahlédla vcházet do hotelu a věrna své přezdívice Spam by informovala každého včetně těch, které vůbec nezajímá, kam chodí Marit Foolenová rozmařile utrácet.

Marit ji neodsuzovala, soudila, že drbnou se člověk prostě narodí a nemůže proti svému založení nic dělat. Vlastně měla Madelii celkem ráda, ta rozevlátá excentrická osůbka byla mezi chladnými, upjatými ostrovany celkem osvěžující výjimkou. Otočila se k hotelu zády a zamávala na ni.

Madelie byla čiperná drobná padesátnice s orlím nosem a pronikavýma zelenýma očima. Rty se jí neustále mír-

ně pohybovaly, jak si sama pro sebe něco drmolila, a jejích dlouhých vlasů svázaných do drdolu se snad nikdy nedotkl kadeřík. Tolik se lišila od noblesní a vždy dokonale upravené české tety Ingrid, až si Marit říkala, že si snad strýček Johan vybral Ingrid jako pravý protipól své problémové bývalé. Když Madelií opustil, nesla rozchod tak těžce a dělala ve jménu lásky (a pod vlivem alkoholu) tak příšerné věci, že strýc nakonec požádal o soudní zákaz přiblížení.

Ale jako všechny city i ty Madeliiny nakonec vyprchaly. Omezila pití, vdala se za zemitého ostrovana a v dobách, kdy strýček Johan žil s Marit a její matkou, už byli s Madelií dobří přátelé. Často se stýkali a historky o krvavém kusu hovězího srdce, prohozeného oknem strýcova domku, patřily k jejich nejoblíbenějším.

Dnes Spam vlastnila schiermonnikoogské Muzeum moře, kde vystavovala bójky, záchranné čluny a nejrůznější harampádí vyplavené příbojem. Děti neměla, před pár lety ovdověla a na ostrově plnila funkci stínového obecního rozhlasu: ke každé oficiální informaci přidala pár zákulisních drbů, a pokud jste chtěli, aby se něco co nejrychleji rozkřiklo, stačilo svěřit se jí. I teď zvedla ruku nad hlavu a zahalekala tak hlasitě, až se několik lidí otočilo: „Marit! To je skvělá zpráva s tou reportáží o Gwen! Já bych se vůbec nedivila, kdyby Johan odhalil vraha!“

Marit se rozpačitě usmála a kývla. Nechtělo se jí křičet na celou ulici, že Madeliin názor nesdílí.

„Tvůj strýc je lepší slídl než všichni policajti!“ zahulákala z protějšího chodníku Madelie a štrúdlém německých turistů si razila cestu k Marit. „Napsal mi dlouhý e-mail o tom, co všechno chce v reportáži ukázat. Přijde natáčet i do Muzea moře! Bude to pro mě úžasná reklama,“ dodala už tišeji, když dorazila k Marit.

„Tak to ti moc přeju,“ odpověděla Marit a pomalu se loučila s představou, že si zklidní nervy jednou předdraže-

nou kávou v luxusním hotelu. Madelii neviděla od oslavy svých třicetin přede dvěma měsíci a tušila, že jí nezbude nic jiného než se s ní trochu zapovídat a možná ji i doprovodit do Muzea moře.

Madelie ji však potěšila: „Spěchám na sraz Spolku pa-ličkářek, tak se s tebou nemůžu moc zdržet. Změnila jsem provozní dobu, víš? O víkendech otevírám muzeum až ve dvě, lidi si rádi přispí. A já mám popravdě řečeno lepší věci na práci než vysedávat sama mezi kostrama tuleňů. Mám otevřeno jenom od dvou do pěti. To stačí. A jak se ti daří?“ Nepočkala na odpověď a drmolila dál: „Potkala jsem tuhle Larse a nevypadal moc dobře, holka, byl takovej přepadlej a sotva mě pozdravil, není mu nic?“

Marit využila kratičké pauzy v proudu slov a vyhrkla: „Za moc to teď nestojí, Madelie. Scházejí nám peníze. Ale komu nescházejí, vid?“ Vlastně ani nevěděla, proč to řekla, původně se nechtěla Madelii svěřovat. Ale muselo to ven. Nenašla si na ostrově tak dobrou přítelkyni, aby se jí mohla ze všeho vypovídat, a kamarádky z města za ní na sever jezdily čím dál míň.

„Nemůže to být zase tak hrozný,“ namítla Madelie. „Chci říct... když víš, že si na starý kolena přilepšíš, nemůžou tě problémy s penězi ničit tolik jako lidi, kterým nezbývá nic jiného než snít o výhře v loterii. Johan je vážně třída, Marit. Dojalo mě to s tou závětí... vážně mě to dojalo.“

Marit netušila, o čem je řeč. „S jakou závětí?“

Madelie se zarazila. „Jo tak on ti to neřekl? Tak to jsem asi neměla... no ale když už je to venku...“

„Co mi měl říct, Madelie?“

„V létě na tvých narozeninách mi pověděl, že se chystá sepsat závěť a odkázat nějaký peníze tobě, svojí sestře... a taky mně,“ dodala a tváře jí zružověly. „Tvůj strýc je kanón, Marit. Vážně. Vzhledem k tomu, co my dva máme za sebou, bych nikdy nečekala, že na mě bude pamatovat.“

„O tom nic nevím,“ hlesla Marit a uvažovala, nakolik se tenhle drb zakládá na pravdě. „Tedy... ne že bych nevěděla, že Johan je kanón, ale netušila jsem, že nám chce něco přenechat. Teta Ingrid má přece dceru. Čekala bych, že všechno jednou dostane ona.“

„No tak vidíš, všechno nedostane.“ Madelie spiklenecky zamrkala. „Říkal, že po něm jednou zdědíš nejen peníze... slušný peníze, ale ještě tu louku, kterou v létě koupil od vašich sousedů. Tu pastvinu, na který se možná časem bude moct stavět.“

Marit kývla. Překvapilo ji, že se strýc v létě rozhodl koupit od de Jongových kus zemědělské půdy přiléhající k Larsovým pozemkům. Pieter de Jong v té době rozjařeně rozhlašoval, že když jednou v noci vezl taxíkem opilý obecní zastupitele, vyslechl zvěsti o zatím přísně tajné chystané změně územního plánu, po níž by se na těchto pastvinách mohlo stavět. S Johanem, který přijel na Schiermonnikoog kvůli Martiným třicetinám, se někde dali do řeči, slovo dalo slovo a Johan se rozhodl pastvinu de Jongových koupit. Marit připadalo nerozumné, že se strýc odhodlal spekulovat jen na základě drbů od taxikáře (neužil na něj nakonec Pieter nějakou boudu, aby se za dobré peníze zbavil půdy?), ale dobře, když si to strýc může dovolit, ať si utrácí. Pastvina sice leží na hraně přírodní rezervace, ale kdo ví? Třeba má Pieter pravdu a územní plán se časem změní. Marit by to strýci přála. Připadalo jí zbytečné přehnaně chránit přírodu; to ona má přece nad člověkem navrch. Na farmě ji vyčerpával neustálý boj s plevellem, škůdci a divokými králíky. Vybavila si, jak na oslavě o tomhle všem se strýcem mluvila, avšak o tom, že koupil půdu vlastně pro ni, se Johan vůbec nezmínil. Nebájí Madelie trochu?

Madelie se podívala na hodinky. „No nic, už musím běžet. Necháš si to pro sebe, zlatíčko, budeš tak hodná? Mož-

ná tě chce Johan překvapit, a až se zítra sejdete, poví ti, že sepsal závěť. Tak hraj překvapenou, ať mu to nezkažíš.“

„Jasně,“ usmála se Marit. Přestože novinky od Madelie obvykle brala s rezervou, zalila ji úleva. Až se tohle dozví Lars, jistě si také oddechne, i když jejich současné potíže se tím neřeší. „Děkuju, Madelie.“

„Všechno dobře dopadne. Uvidíš.“ Starší žena ji poplácala po rameni, a než se Marit nadechla k odpovědi, pokračovala: „Přiď někdy do muzea, je to ostuda, jak málo se vídáme, vážně ostuda, zlatíčko. A mimochodem, co říkáš na ten výbuch v kravíně?“

„Já o ža–“

„Zavinil ho metan z trávicího ústrojí dobytka. Metan! No chápeš to? Dneska se dějou věci... No nic, tak já běžím, Marit.“ Usmála se a spěchala pryč.

Marit s pohledem upřeným na záda strýčkovy bývalé žasla nad plynulým a naprosto nenuceným přechodem od závěti k metanu v trávicím ústrojí krav. Spam byla neuvěřitelná. Praštěná, ale měla své kouzlo. Škoda že s ní strýc nezůstal, napadlo Marit.

Počkala, až Madelie zajde za roh, a pak vstoupila do hotelu.

Hotel Prins voněl stejně jako všechny drahé hotely na světě – jednou někde četla, že v prostorách luxusních hotelů se rozstříkuje speciální parfém, namíchaný z pachy moře, lesa a peněz. Používají ho tu taky? V zrcadle s dřevěným rámem zachytila svůj odraz: popelavě plavé nakrátko ostříhané vlasy, oči se zelenomodrými duhovkami a úzký ostrý nos pokropený pihami. Najednou jí připadalo nepatřičné, že není nalíčená a ráno se nanavoněla, ale to přece nedělá už dávno; koně nemají umělé vůně rádi.

Rychle se od zrcadla odvrátila a zamířila do kavárny s masivními koženými křesly, krbem a stěnami obloženými tmavým dřevem. Se strýcem a matkou vždycky sedáva-

li vedle krbu, ale jejich oblíbený stůl byl pro jednoho moc velký, a tak si Marit vybrala kulatý stolek pro dva v rohu místnosti. Sedla si na pohodlnou židli, ale pocit pohody ze starých časů se nedostavil. Navzdory dobré zprávě, kterou se před chvílí dozvěděla od Madelie, se nedokázala uvolnit. Zvuk klavíru v ní najednou místo bezstarostnosti probouzel úzkost.

Připomínal jí, že sem nepatří.

Otevřela jídelní lístek, nenápadně nahlédla lidem u vedlejšího stolu do talířů a zjistila, že ani na dezert, který si ke kávě objednali, u sebe nemá dost peněz. Ledaže by zaplatila kartou, jenže po Larsově přiznání znejistěla. Co tím myslel, když řekl „Jsme švorc“? Zbývá jim na účtu vůbec něco? Najednou nechápala, proč do restaurace vešla. Vyčítá Larsovi marnotratnost a chová se úplně stejně dětinsky jako on! Na co si to hraje?

Bylo jí však trapné zvednout se a zase hned odejít, a tak požádala číšníka o espresso, a když ji nechal o samotě, rozhlédla se. Jak předpokládala, byly tu samé neznámé tváře: turisté. Nikdo z přítomných nenaprásí Larsovi, že si jen tak z rozmaru dopřála nejdražší kafe na ostrově... Napadlo ji, že pokud by chtěla na Schiermonnikoogu s někým zajít na skleničku, aniž by si o tom druhý den povídali všichni místní, nejlepší by bylo domluvit si schůzku na časně odpoledne právě v hotelu Prins.

„Marit! Co ty tady?“

Takže tolik k anonymitě kavárny hotelu Prins. Hned ten hlas poznala. Pieter de Jong se na ni usmíval, jako by ani nebyla úhlavní nepřítelkyní jeho ženy. Zaraženě na něj hleděla. S Pieterem sice nikdy přímý konflikt neměla, ale proč hrát komedii? Nemůžou se s chladnou zdvořilostí pozdravit a jít si každý po svém, jako kdyby se potkali na ulici před domem? Dokázala si představit, co se mu teď honí hlavou: Lars si od nás půjčuje na splátky a jeho přítelkyně utrá-

cí v drahých podnicích. Uměla si živě představit, jak bude doma Sonje scénku přehrávat a jak se oba s chutí pobaví na Maritin účet.

„A ty?“ opáčila místo odpovědi. „Kde se tu bereš ty?“

Netušila, jestli se Pieter zvedl od některého ze stolů v zadní části kavárny, kam předtím neviděla, anebo právě zaparkoval před hotelem taxík a vstoupil zvenku. Měl na sobě košili s krátkým rukávem, plátěné kalhoty a přes ruku přehozenou větrovku.

„Ale... něco jsem tu měl... ale právě jsem se dozvěděl, že to padlo.“ Připadalo jí, že si vymýšlí. Evidentně se mu nechtělo zacházet do podrobností. „Čekáš na někoho?“

„Vůbec ne. Na koho bych asi tady –“ rozhlédla se po kavárně „– mohla čekat? Jen jsem nutně potřebovala dávku kofeinu. Udělalo se mi trochu slabo. Nízkej tlak.“

„Aha.“ Nezeptal se, proč si raději nedala za zlomek ceny kávu v bistru na křižovatce. Ale myslí si to, věděla Marit. A vzápětí ji Pieter dorazil zlomyslným: „A co Lars? Bude od nás potřebovat tu půjčku, jak mi o ní před pár dny říkal?“

Takže Lars s ním už o tom mluvil? Zatmělo se jí před očima. Ponížení bylo tak nesnesitelné, že vyhrkla: „Pietere, až včera jsem se od Larse dozvěděla, že nám občas pomáháš. A musím říct, že je mi to šíleně trapný vzhledem k tomu, jak špatně vycházím s tvojí ženou.“

Pokrčil rameny. „Ale prosím tě! Ty vaše žabomyší války! Musím přiznat, že mně jsou celkem ukradený.“

„Možná, ale stejně jsem ráda, že se všechno vyřešilo. Lars od tebe tu půjčku potřebovat nebude.“

Povytláhl obočí. „Ten výherce včerejšího eurojackpotu jste vy dva?“

„Ne. Ale Lars dostane od strýce Johana slušnej honorář za pomoc s reportáží o Gwen.“

„S jakou reportáží o Gwen?“

Nechal obočí povytažené už tak dlouho, že jeho tvář připomínala podivnou karnevalovou masku. Neškleb se, ať ti to nezůstane, chtělo se Marit poznamenat, ale ovládla se. Vlastně Pieterovu reakci chápala; Lars jí vyprávěl, že jejich soused kdysi o Gwen dost zarputile usiloval. „Strýc se vrací do branže,“ vysvětlila. „Má nový pořad o nevyřešených vraždách. Bude otevírat starý kauzy a rýpat se v nich. A Larsovi slušně zaplatí za pomoc s dílem o vraždě Gwen. Lars si od toho samozřejmě slibuje víc než peníze,“ dodala rychle, protože jí připadalo, že jinak by se o Larsovi mohly roznést zlé řeči. „Doufá, že by mohlo vyjít najevo něco, co policie kdysi přehlídla.“

Pieter vypadal, jako by uviděl ducha. „Jak se bude Johan rýpat ve vraždě Gwen?“

„Ale však víš jak. Dramatická hudba, stín vraha na dunách... prostě brak. Omílání a nafukování starých faktů. Strýc nikdy nebyl seriózní reportér. Ale profík to je.“

„Když jsem mu v létě prodával tu pastvinu, o návratu do televize nic neříkal,“ namítl Pieter, skoro jako by se ji snažil usvědčit ze lži.

„Je to úplná novinka. Víím ji od Larse. Ani mně ještě Johan nezasevětil. Nejspíš nám chce všechno vyličit zítra na večeri.“

Soused na ni s nehybnou tváří zíral tak dlouho, až jí to začalo být nepříjemné. „Co je, Pieter?“

„Já ti nevím, Marit,“ zamumlal. „Být Larsem, byl bych rád, že je ta záležitost s Gwen daleko za mnou.“

„Moje řeč. Jenže Lars do té reportáže chce jít.“

„Možná bys mu to měla rozmluvit.“

Zavrtěla hlavou. „Pozdě. Právě teď někde sedí s Johaniem a říká mu o Gwen všechno, co ví.“

Kapitola 3

Pieter de Jong zaparkoval svůj taxík na konci málo používané cesty k pláži, vypnul motor, sklopil sedadlo a zavřel oči. Trochu si tu odpočine, než pojedou domů, aby to vypadalo, že déle pracoval. Oproti Sonjiným výtěžkům jsou ty jeho jen kapkou v moři, ale nechtěl, aby jeho žena věděla, jak málo zakázek má.

Jako kluk věřil, že jednou bude úspěšný a bohatý. Připadalo mu, že k tomu má větší předpoklady než jeho vrstevníci. Jenže na co sáhl, to se pokazilo. Po maturitě se nechal zaměstnat v jednom z lepších hotelů na ostrově; představoval si, že začne jako dveřník a postupně se přes recepci a administrativu vyšplhá třeba až na manažerskou pozici. Skutečně ho brzy povýšili na recepčního, a tak si koupil domek na hypotéku, jenže zanedlouho se v hotelu začaly ztrácet věci a kolegové hodili krádeže na něj. Přišel o místo a bylo mu jasné, že na ostrově už si v hotelové branži neškrtně. A Pieter se nikam stěhovat nechtěl. Byl doma tady.

Jenže od těch dob se na něj lepila smůla. Vlekl za sebou hypotéku jako kouli na noze, ale byl rozhodnutý udělat cokoli, jen aby svůj domek ve vesničce Kooiplaats nemusel prodat. Po stavení hned vedle statku jeho rodičů toužebně pokukoval dlouho, a když bylo na prodej, prostě ho musel koupit.

Pronajal si tedy obchod v úzké uličce ve starém centru střediskové obce Nes a zkoušel prodávat potřeby pro vodní a plážové sporty. Zboží mu nakoupil táta a až do své smrti mu nepřestal vyčítat, že se vložené peníze nikdy ani nevrátily, natož aby obchod vydělával. Na surfová prkna, neopreny a sportovní draky padal prach. Pieterovi připadalo, že si

k němu zákazníci chodí zboží jenom prohlédnout a osahat, načež nakoupí levněji přes internet. Turisté, na které spoléhal nejvíc, přicházeli do jeho krámu jako do výstavní síně, všechno si nechali ukázat a vysvětlit a pak odešli s prázdnou. V době, kdy při náhodném sexu na večírku bývalých spolužáků přivedl do jiného stavu třídní premiantku Sonju Bastenovou a začali mluvit o svatbě, zrovna uvažoval o tom, že bude muset obchůdek zavřít.

„Pronajmu si lepší prostory a pak se určitě zvednu,“ sliboval jí, i když o tom sám pochyboval. „Budu prosperovat, jsem si jistý.“

Občas uvažoval, jestli Sonja nabídku k sňatku nepřijala jen proto, že mu tohle uvěřila.

Sonja Bastenová byla odjakživa v jeho očích po Gwen Kremerové druhá nejpřitažlivější holka na ostrově. Zatímco Gwen byla spíš sportovní typ a její kouzlo pramenilo zevnitř, Sonja lákala na první pohled. Všeobecně se předpokládalo, že se buď stane jednou z nejobávanějších právníček v celém Holandsku, nebo se provdá za pořádně bohatého chlápka, případně obojí. Na ostrově každopádně nezůstane.

Místo toho se nastěhovala do Pieterova domku a už tam zůstala. Dostudovala dálkově a první dva roky se starala o syna, zatímco Pieter zápasil s neodvratitelným krachem firmy. Pak odjela s kamarádkou na víkend s cvičením jógy a po návratu učinila zvláštní, pro mnohé nepochopitelné rozhodnutí – místo aby začala dojíždět do nějaké právní kanceláře na pevnině, pustila se do podnikání v kosmetice. Pieter byl zpočátku skeptický. Jeho žena bude na ostrově prodávat krémy a dělat přednášky o líčení? Kde vezme tolik zákazníků, aby se užívala? A cože – její výdělky budou záviset hlavně na tom, kolik dalších dušiček do firmy přiláká? Není to celé trochu divné? Zřejmě na chvíli zapomněl, s kým to žije.

Sonja se nespokojila s matláním líčidel na špatnou pleť schiermonnikoogských hospodyň. Jezdila po školeních a vypočítavě se účastnila přesně takových dámských víkendů s jógou a aerobikem, na jakém byla firmou naverbována ona sama; vracela se s kontakty na nové adeptky. Pořád byla pryč, ale výsledky se dostavily. Za několik let měla pod sebou tým desítek žen, které zaučila a ony si samy sháněly klientky, přičemž procenta ze svých zisků odváděly Sonje. V Nes si otevřela maličký obchůdek se suvenýry a bytovými doplňky, kde dvě z jejích oveček zákaznicím nabízely také kosmetiku. Obchůdek na rozdíl od toho Pieterova prosperoval. Změnila se; začala působit trochu jako postava ze *Stepfordských paniček*. Malovala si širší obočí, větší rty a řasy jako mrkáci panna a i ve volném čase trousila motivační řeči o osobnostním růstu, intuici, optimismu a zářném přitahování událostí, které si člověk přeje zažít, ale Pieter jí to všechno rád odpustil. Dodnes nechápal, jak je možné, že si vybrala zrovna jeho. Sonja Bastenová! Miloval ji tak moc, že když odjela na služební cestu, z pověřčivosti nechával celou dobu rozsvícené světlo nad vchodem do domu. „Svítím Sonje na cestu, aby se v pořádku vrátila,“ říkával. Miloval ji tak moc, až ho občas svíral strach, že jednoho dne se určitě stane něco, co jejich štěstí ukončí.

Žrala ho jen jedna věc: že v jejich rodině je životelkou žena a na základě toho se občas chová jako generál. Takhle si svůj život nepředstavoval. Když mu obchod zkrachoval, upadl do deprese. Tu ještě prohloubila smrt rodičů, kteří odkázali statek Sjoerdovi a Pieter dostal jen zemědělskou půdu a domeček k pronajímání. Vlastně to pro něj nebylo zase takové překvapení, za života rodičů o tom mluvili.

„Ty přece máš vlastní dům, i když na hypotéku, ale Sjoerd žije s námi,“ vysvětloval otec. „Je na statku zvyklý. A víš přece, jaký je. Kam by šel?“

Co třeba do domečku pro turisty? Vždyť nemá ženu ani

děti! A nikdy je ani mít nebude. Ne, přes tuhle zradu se Pieter nikdy nepřenese.

Z nedostatku jiných možností se pustil do taxikaření na volné noze – pro velkou taxikářskou firmu jezdit nechtěl, potřeboval být svým pánem – a zase Sonje sliboval, že jakmile si našetří na lepší auto, bude mít víc kšeftů. Už ani nepředstírala, že mu věří. Snad jí to i bylo jedno. Vydělávala sama dost.

Pieter se přes čelní sklo taxíku díval na letící mraky a uvažoval, jak by se asi na jeho místě zachoval otec. Ten věděl, jak zabezpečit rodinu, našel si svůj způsob. Pieter ho v skrytu duše obdivoval, i když neměl odvahu jít v jeho stopách.

Slunce už skouzlo za duny. Den utekl, aniž přinesl cokoli lepšího než pochybnosti. Pieter se díval na kroužící racky a napadlo ho, jestli v poledne v hotelu Prins nezašel příliš daleko. Zprvė byl pech, že tam Marit vřbec potkal; teď se rozkřikne, v jakém podniku ho viděla, a lidi začnou spekulovat, co tam asi dělal. Málokdo z místních zajde jen tak na kafe do restaurace čtyřhvězdičkového hotelu, a právě proto si tam Pieter občas chodil krátit den, když už ho nebavilo lelkovat v autě zaparkovaném v dunách ani přejídat se v rybárně v Nes, kde s ním tak roztomile flirtovala ta Alexova rozkošná kamarádka Dominique, avšak nechtěl se ještě vracet domů. Zadruhé když mu Marit řekla o té reportáži o Gwen, měl se ovládnout. Místo toho na ni vytřeštěně zíral a pak ji začal přesvědčovat, aby Larsovi natáčení rozmluvila. Proč se nehlídal? Marit si samozřejmě všimla, že zereagoval divně, a určitě si to nenechá pro sebe.

Měl být chytřejší. Gwen přece patří do minulosti... do daleké minulosti. Přítomnost je on a Sonja. Jen oni dva, jejich syn Alex a všechno, co spolu vytvořili. Až se před ním příště někdo zmíní o Gwen – a jestliže o ní Johan Rutten opravdu bude na Schiermonnikoogu natáčet reportáž, jis-

tě se o ní začne hodně mluvit – měl by zachovat pokero-
vou tvář.

V autě se ochladilo. Pieter se podíval na hodinky. Domů
ještě nepojede, Sonja by mohla mít pocit, že se dost nesna-
žil. Přepnul mobil na tichý režim, přehodil přes sebe bun-
du, pohodlně se pod ni schoulil, zavřel oči a pomalu se pro-
padal do dřímoty. Ne, nebude už na setkání s Marit myslet.
Ani na Gwen. Neměl by si přidělávat starosti, i bez těch
dvou jich má dost.

Někdo by měl Ruttenovi zabránit, aby tu reportáž nato-
čil, napadlo ho těsně předtím, než usnul.

* * *

Lars de Vries seděl se zkříženýma nohama na prkenné pod-
laze ložnice a rozkládal okolo sebe staré fotografie. Gwen
v jejich motorovém člunu, Gwen nese Eli narozeninový
dort s jednou svíčkou, Gwen v sedle staré kobyly, jak jen
se jmenovala... Tapi? Trvalo roky, než se na ty snímky do-
kázal podívat. Po jedenácti letech už to tolik nebolelo, nad
některými se dokonce pousmál. Gwen se Sjoerdem de Jon-
gem na pláži u Sjoerdova vozíku plného krámů naplave-
ných mořem, vlasy jim vlají ve větru. Ti dva byli neroz-
luční od dětství, nejlepší kamarádi. Místní pošuk Sjoerd
a Gwen... Jasně že Larsovi jejich přátelství nebylo úplně po
chuti, ale co mohl dělat? Gwen nebyla z těch, kdo si ne-
chají mluvit do života. Když zemřela, začalo se mezi lid-
mi šuškat, že ji Lars zabil ze žárlivosti a pro peníze. Prý
chtěla z rodinných úspor vybudovat se Sjoerdem na Schier-
monnikoogu psí útulek a Lars byl proti... Možná dokonce
s obecním bláznem něco měla! Že by Eli nakonec zplodil
místní podivín?

Larsovi ty pomluvy dodnes hýbaly žlučí. Pokud věděl,
Sjoerd nejevil o ženy zájem. O ženy ani o muže. Ten ma-
gor se nikdy nikoho dobrovolně ani nedotkl, proboha! „Je

bezpohlavní,“ říkal o něm jeho bratr Pieter, který mu od chvíle, kdy Sjoerd zdědil po rodičích statek, nemohl přijít na jméno. Lars byl podobného názoru. Přes všechny ty pomluvy (anebo možná právě kvůli nim, aby je vyvrátil?) nechával Sjoerda pečovat o farmu, kdykoli sám odjel na dovolenou, a pokaždé bylo všechno v nejlepším pořádku.

Lars hodil fotku zpátky do krabice a přibouchl víko.

Před chvílí se vrátil z návštěvy u Johana Ruttena a nebyl si jistý, jestli mu toho nesvěřil až příliš. Vážně musel vykládat o těch pomluvách o Gwen a Sjoerdovi? Nerozvíří je tím znovu? A musel Johanovi říkat o těch krabiciích s podivnými Gweninými novinovými výstřižky a fotkami, které uskladnil u dědy Svena, aby se k nim nedostala Eli? Teď už je dost velká na to, aby jí ty věci nenahnaly hrůzu, ale ještě před nedávnem by si Lars nepřál, aby je viděla.

Eli bylo přede dvěma týdny patnáct. Je v citlivém věku. Tvrdí, že se na pořad o mámě těší, a dokonce chce sama mluvit na kameru, jenže může vědět, co ji čeká? Neměl by v jejím zájmu přece jen nabídku odmítnout? Jenže když reportáž vznikne bez jeho přispění, nebude mít kontrolu nad tím, co se v ní objeví.

Dole bouchly dveře. Zaslechl, jak si Marit falešným, lehce krákoravým hlasem prozpěvuje hit z rádia. Zpívá jako vrána, napadlo ho. To Gwen měla úžasný hudební sluch. Miloval, když si tiše prozpěvovala staré popěvky ve fríštině...

Copak bude ty dvě srovnávat po zbytek života?

Odnesl krabici do skříně.

„Ty jsi nahoře?“ zavolala Marit, když pod jeho kroky zaskřípala prkna.

„Ano.“ Vlastně se mu ani nechtělo scházet dolů. Raději by zůstal myšlenkami u Gwen...

„Už zase?“

Neunikl mu její podrážděný tón. Marit je samozřejmě jasné, co Lars dělá: probírá se památkami na manželku.

Bylo slyšet, jak Marit dole napouští do konvice vodu. Zavolala: „Dáš si čaj a koblihy s vanilkovým krémem? Koupila jsem v Seedune ty dobrý.“ A když neodpověděl, podrážděně dodala: „Co tam nahoře pořád děláš, Larsi?“

„Vytvším atomovku,“ odpověděl ponuře a pomalu zamířil ke schodišti.

„Potkala jsem Spam. A víš, co mi říkala?“

„To snad raději ani vědět nechci.“

„Ne, počkej. Tohle je zajímavý.“ Počkala, až Lars sejde dolů a vstoupí do kuchyně. Měla lesklé rty a výraznější oči – použila řasenku? Dávno jí chtěl říct, že by bylo fajn, kdyby se zase začala líčit, ale nechtěl se jí dotknout. Když se poznali, dbala o sebe až příliš úzkostlivě, avšak na ostrově úplně změnila vizáž. Rychle zanevřela na všechna líčidla a nechala se ostrážat. Jako by se potřebovala od předchozího života odštíhnout a dát najevo: tohle je nová Marit.

„Sluší ti to,“ řekl.

Usmála se. „Díky. Koukla jsem se do zrcadla a došlo mi, že vypadám jako zombie. Ve třiceti už asi ženská nemůže chodit po světě nenamalovaná.“ Nasypala do konvice tři lžičky černého čaje, dvě koblihy s vanilkovým krémem položila na talířky a jeden podala Larsovi. „Ale to není důležité. Poslouchej. Spam tvrdí, že strýček Johan pořídil v létě závěť a chystá se nám – a taky mojí mámě a Spam – odkázat peníze. A nám ještě navíc tu louku, kterou koupil od Pietera.“

„Vážně?“ Usmál se. „Takovýhle spamy bych chtěl dostávat častěji.“

Když Maritin strýc v červenci koupil od de Jongových pastvinu, sousedící s Larsovy, Lars v skrytu duše doufal, že ji pořídil pro ně. Vždyť k čemu bude reportérovi ve výslužbě žijícímu v Čechách zemědělská půda na Schiermonnikoogu? Ale mylil se. Johan pastvinu dál pronajímal Sjoerdovi, který na ní pásł zvířata zachráněná z nevyhovu-

jících podmínek. „Je to jen spekulace,“ vysvětlil lakonicky, když se ho Lars zeptal, proč si pastvinu pořídil. „Pieter tvrdí, že hodnota toho pozemku může časem stoupnout, a já si rád počkám.“

Tohle ovšem vypadalo nadějněji.

„Milá zpráva, ne?“ Marit olízla z koblihy krém.

„Jasně, jenže naše současné problémy neřeší.“

„Sakra, Larsi, nemůžeš se aspoň občas na chvíli od-poutat od přítomnosti?“

„Asi ne.“ Pokrčil rameny.

„A jak to šlo s Johanem?“

„Dobře. Dal jsem mu informace. Ještě neví, kdy natáče-ní začne, ale určitě během podzimu.“

„Nebojíš se, jak to ponese Eli?“

A je to tady. Citové vydírání, intriky. Snaží se ho dostat tam, kde ho chce mít. I když zase tak moc neřekla, okamžik se naježil. „Hele, nepřeju si, abys do toho zasahovala.“

Všiml si, jak v ní hrklo. „Nesnažím se –“

„Prostě mě necháš natočit s Johanem tu reportáž, pak se na ni spolu podíváme a hodíme to celý za hlavu. O. K.?“

Nebyla od něj zvyklá na tak tvrdý tón. Ve tváři jí zacu-kal sval. „O. K.“

Lars se s ní nechtěl dál hádat. Možná je až příliš vztaho-vačný. Jenže od schůzky s Johanem měl pocit, že se vydal správným směrem. Získal cíl. Poprvé po mnoha letech – vlastně možná úplně poprvé v životě – měl velký cíl.

Nikdy se moc neuměl dívat dopředu a od smrti Gwen už to nedělal vůbec. Řešit budoucnost mu připadalo jako rouhání. Například si přestal kupovat roční legitimaci na trajekt, protože tím by dával najevo troufalou víru, že těch dvanáct měsíců přečká. Kdykoli šla Eli ven, děsil se, že už ji nikdy neuvidí. Vánoční dárky pro ni nepořizoval dřív než třiadvacátého prosince. Vždyť kdo si může být jistý, že se oba dožijou zítřka?

Ale když před chvílí řekl Marit, že se neumí odpoutat od přítomnosti, lhal. Živě si představoval, jak stráví následující dny a týdny prací na reportáži o Gwen, a cítil příliv energie. Pomůže natočit ten pořad, znovu se nadechne... a možná se konečně dokáže s Gwen vnitřně rozloučit. Povzbudilo ho, že se mu podařilo přesvědčit dokonce i Gwenina otce, aby o dceři vyprávěl na kameru. Se Svenovou pomocí, s jeho vzpomínkami a názory vznikne dobrá reportáž.

A on se definitivně zbaví nálepky „vrah“, protože všichni uvidí, že se ani po jedenácti letech nevzdal a pořád po vrahovi pátrá.

Kapitola 4

Proč ji nenechají, ať si žije po svém? Eli de Vriesová otevřela okno svého pokoje v prvním patře a vyklonila se ven. Je jí patnáct, do háje! Dokáže o sobě rozhodovat sama. A už ji unavuje poslouchat ty stupidní řeči o sebekázni, zodpovědnosti a budoucnosti, která je jí ovšem totálně ukradená. S Dominique se nedávno bavily o tom, že možná bude nejlepší, když za deset let, tedy v Eliných pětadvaceti a Dominiquiných sedmadvaceti, spáchají sebevraždu, protože v tu dobu už to nejlepší dávno budou mít za sebou.

„Co z tebe bude?“ řval otec, když předevčírem utekla z hodiny tělocviku, načež byla za školníkovou garáží přistižena s pěti kluky a marihuanou v ruce.

„Pořád přece tvrdíš, že život je od toho, aby se užíval,“ namítla tiše. „*Enjoy, while it lasts*. To je tvoje oblíbená hláška, ne? Co tím teda myslíš?“

„Rozhodně ne to, že bys měla místo školy hulit trávu, sakra!“

„Užila jsem si to,“ odsekla vzdorovitě.

„Hele, nebuď drzá,“ okřikl ji, ale uhnul pohledem. Táta se na ni neuměl pořádně zlobit. Věděla to a zneužívala toho.

„Promiň, tati,“ pípla, protože doufala, že tím nepříjemná debata skončí.

„Do háje, Eli!“ Tvářil se zoufale. „Jestli budeš pokračovat tímhle způsobem, nic pěknýho tě v budoucnosti nečeká.“

Už zase ta budoucnost. Eli pokrčila rameny. „Něco se určitě vyvrbí.“

Stírala otce jeho vlastními slovy. Tohle přece slýchala od malička: Nějak to dopadne, nějak se to vyvrbí. Hlavně že dneska je nám fajn...

„Co ses chytla tý starší holky, mám o tebe starost. Dominique na tebe nemá dobrej vliv. Bože, kdyby aspoň nebyla tak blbá!“

„Jen proto, že někdo skončil se školou v šestnácti, ještě nemusí bejt blbej,“ hájila Eli nejlepší kamarádku. „Potřebovala si vydělávat. Bejt samostatná. Víš přece, jak to u nich doma chodí.“

„No právě. Máš na výběr holky z celýho ostrova, a sčuchneš se zrovna s tou z nejhorší rodiny. Nelíbí se mi, jak se chováš, Eli. Co z tebe jednou bude?“

Byla to řečnická otázka, ale Eli cítila potřebu odpovědět: „Mně je to jedno.“ Co by z ní asi mělo jednou být? Bude zkrátka Eli, pořád stejná jako teď, jen starší.

„Máš příšerný výsledky. Ale ne proto, že bys na víc neměla. Tobě se prostě nechce. Což je mnohem horší. To v sobě nemáš kapku soutěživosti, cílevědomosti? Nechtěla bys bejt úspěšná a bohatá jako strejda Johan? Copak chceš taky smažit ryby a hranolky jako Dominique a chodit domů nasáklá přepáleným tukem? To bys chtěla?“

O smažení ryb rozhodně nestála; viděla na Dominique, jak ji práce v rybárně unavuje, ale odmítala si s tím lámat hlavu. Do práce bude chodit *jednou*, což zní vzdáleně, jako by byla řeč o době, kdy na Marsu vyrostou akvaparky, McDonaldy a obchodáky a lidi tam budou soukromými raketami lítat na víkend. Proč by si měla *teď* otravovat život pitomým tělocvikem nebo chemií, jen aby *jednou* mohla v kostýmku a s francouzskou manikúrou zvedat nos někde v kanceláři?

„Nebo bys chtěla denně nalejvat lidem gulášovou polívku v bufetu na trajektu?“ naléhal otec. „No jen si to představ.“

Představila si to. A bylo jí to tak jedno... V budoucnosti by nalévala komukoli cokoli, jen aby teď měla klid. V poslední době jí záleželo jenom na Alexovi a na tom, aby si jí

všimal. „Co má bufet na trajektu společnýho s tím, že jsem si dala místo těláku s kámošema špeka?“ odsekla a otec ji probodl nejledovějším pohledem, jakého byl schopen, a zakázal jí týden chodit večer ven.

Což je průšvih, protože dnes večer pořádá malíř západů slunce na pláži pod majákem mejdan u táboráku. A Alex de Jong nabídl Eli, aby tam vyrazili společně. Alex občas po večerech vypomáhal v obchodě se suvenýry v přízemí majáku a napsal jí, že až tam skončí, mohli by si dát sraz a dojít k ohni společně. Zpátky pojedou na kole spolu – Alex bydlí hned naproti.

Pochopitelně mu odepsala, že jasně, dorazí; neváhala ani vteřinu. Je sice z party nejmladší, ale to neznamená, že se ty lepší akce budou odehrávat bez ní. Zkrátka se tajně zdejchne z domova. Neudělá to poprvé ani naposled.

Eli si u okna namotávala na prst pramen vlasů a dívala se, jak v přízračně stříbrošedém večerním světle klušou po pastvině dvě letošní hříbata a jejich matky se bok po boku pasou v dálce u odvodňovacího kanálu. Proč táta tolik řeší její práci? Je přece fuk, čím se bude živit. Práce je jen způsob, jak si vydělat peníze na to, co člověka doopravdy baví, nebo snad ne? Podle práce se lidi rozhodně nedají rozlišovat na lepší a horší; kupříkladu strejda Johan není lepší člověk než Dominique jenom proto, že je televizní reportér a Dominique pracuje v rybárně.

Štvalo ji, jak jí táta s Marit pořád Johana předhazují a opěvují ho. Podívej se na strejdu Johana, ten se dokázal vypracovat od nuly. Byl ze sedmi dětí, všichni se mačkali v domku se třemi místnostmi a podívej, kam to Johan do táhl. Bla, bla, bla.

Dělalo se jí z toho nanic. Jednou si na YouTube našla staré Johanovy pořady a její odpor ke strýci (který ani není její opravdový příbuzný, nemá s ním vůbec nic společného!) se ještě prohloubil. Než Johan přešel k reportážím, za-

čilal jako moderátor talk show a založil si popularitu na nelitostném zesměšňování hostů svého pořadu. Byl vtipný a pohotový, jenže často také zbytečně krutý. Musel si nadělat hrozně moc nepřátel, myslela si Eli, a už jen proto by s ním neměnila ani na vteřinu. Nechtěla by žít s vědomím, že ji tolik lidí nenávidí.

V reportáži o mámě si snad Johan odpustí všechny je-dovatosti. Eli ho nikdy neměla ráda, ale pokud by se díky němu mohla objevit v televizi... hm, tím by si to u ní asi trochu vyžehlil.

Zatímco přemýšlela, na plochou krajinu lehl soumrak. Z pastvin se ozývaly hlasy nočních ptáků a v dálce na nebi byly znát nepatrné záblesky paprsků majáku. Jestli nechce, aby tam na ni Alex dlouho čekal, měla by se vydat na cestu.

Vzpomněla si na jeho odhodlání odejít jednou z ostro-va někam, kde se něco pořádného děje.

„Tenhle hnusnej zapadákov,“ říkal o Schiermonnikoogu a chtěl se s Eli, Dominique a jejím bráchou-dvojčetem Matsem pořád scházet v přístavu; sedávali ve čtyřech s noha-ma spuštěnýma ze starého mola, jedli z umělohmotných krabiček smaženou rybu s hranolky a dívali se, jak trajekty odrážejí směrem k pevnině a jejich motory víří kalnou še-dou vodu. Všichni tři byli starší než Eli; Dominique s Matsem bylo sedmnáct, Alexovi osmnáct a Eli si v jejich spo-lečnosti připadala skoro dospělá. Jen díky Dominique má tuhle partu, uvědomovala si, jen díky Dominique se s ní baví nejhezčí kluk na ostrově. Daly se dohromady díky jízdnárně; Dominique si od de Vriesových občas pronajala koně na vyjíždku a Eli s ní zpočátku jezdila jen jako prů-vodkyně. Občas se k Dominique přidal i její bratr Mats a Alex odvedle, kluci byli kamarádi. Do té doby Eli mohla Alexe jen tiše obdivovat z okna a venku se sotva pozdra-vili. Pořád se jí nechtělo věřit, že ji ti tři vážně vzali mezi sebe.

„Jednou nastoupím a už se sem nevrátím,“ opakoval často Alex při pohledu na odplouvající trajekt, ale Eli doufala, že jsou to jenom řeči. Tuhle jeho touhu nesdělala. Žít jinde než na ostrově? Proč? A už nikdy se nevrátit? To už vůbec ne! Neuměla si představit, že by z Schiermonnikoogu nadobro odešla. Na rozdíl od Dominique, která Alexovi přizvukovala: „Taky se nemůžu dočkat, až z týhle díry vypadnu.“ Snila o kariéře zpěvačky v Amsterdamu; někde tam nejspíš žije její o dvanáct let starší sestra Uma, která utekla z domova, když byla Dominique ještě malá, a na ostrov už se nikdy nevrátila ani na návštěvu. Hodně cestuje, tu a tam posílá pohlednice z nádherných míst v celé Evropě; Dominique je opatruje jako poklad.

„Třeba za ní jednou odjedeme spolu, Domi,“ nadhodil nedávno Alex a Eli se málem zalkla žárlivostí.

„Jak byste ji asi tak chtěli najít, když ani nemáte její adresu?“ sykla. „Amstr není Schiermonnikoog. A jak můžete vědět, že nebude zrovna na cestách?“

Oba se na ni podívali tak nepřátelsky, že raději zmlkla. Neber nám ten sen, říkaly jejich oči.

Oba je milovala, ale štváli ji tím, že ten společný sen mají.

Když na to teď myslela, uvědomovala si, že za žádnou cenu nemůže dnešní mejdan na pláži vynechat. Dominique dorazí určitě, protože pozvání k ohni zařídil Mats a vezme ji s sebou. Všichni se dohodli, že doma zatají, kam jdou, protože malíř má mizernou pověst a po ostrově se povídá, že svádí holky, co jsou ještě pod zákonem, a dodávku má plnou drog. Eli to celé připadalo ohromně cool. Vážně si nedokázala představit, co by se muselo stát, aby se ten večírek u ohně odehrál bez ní.

Vyklonila se z okna ještě víc, aby si ověřila, že vítr pořád fouká od západu. Potěšilo ji, že se stočil a vane teď přímo od moře. Cestou k majáku se do ní bude opírat z boku, což

je lepší, než kdyby na kole šlapala proti němu. Čeká ji patnáct kilometrů jízdy. Nejpozději za hodinu by měla být na místě. Dorazí včas.

Tedy pokud se jí podaří nepozorovaně vyklouznout z domu.

* * *

O chvíli později nechala Eli na svém stole vzkaz, že je venku s Dominique, a s botami v ruce po špičkách sešla do přízemí.

„... a uznávám, že některých věcí, který jsem dneska Johanovi řekl, už lituju,“ říkal zrovna v kuchyni táta. „Možná to chtělo víc času na rozmyšlenou.“

„No, můžeš sice Johana požádat, aby je nepoužil, ale zpátky už to nevezmeš,“ opáčila Marit. „Já tě varovala.“

„Asi mu hned zítra povím, aby použil jen něco z toho, co jsem mu povykládal. Hlavně ty výstřižky... o těch jsem asi měl mlčet. Měl jsem je dávno spálit. Nechci Gwen ublížit.“

„Jí už neublížíš, Larsi. Ale sobě můžeš. A taky Svenovi. Radil ses s ním o tom vůbec? Pořád si to celý můžeš rozmyslet.“

„Hlavně se do toho zase nemontuj.“ Teď se táta naježil. „Už jsme si snad ujasnili, že ty prachy potřebujeme.“

„Jasně. Ale určitě existují i jiný způsoby než se předvádět v televizi a vířit drby,“ odsekla Marit. Eli ohrnula rty. Takže Marit jako obvykle všechno zkazí? Zatrhne tátovi reportáž o mámě, jen aby se necítila mimo hru?

„Jo? A můžeš mi ty způsoby vyjmenovat?“ zasyčel táta. „Musím ty prachy sehnat rychle, jinak nám sem vpadnou exekutoři. Mám teda bleskově prodat barák pod cenou a přestěhovat se do levnějšího na pevninu? Nebo přemluvit Svena, aby honem střelil *Lepelaar*, půjčil nám část peněz, co za domek dostane, a šel bydlet sem k nám? Ale chceš s ním žít pod jednou střechou? Dohadovat se s ním kvůli tomu, že

nevyneší dost často odpadky nebo že v předsíni smrděj jeho boty? To bys chtěla?“

„Vždyť pro něj ani nemáme volnej pokoj,“ namítla Marit. „Pro čtyři lidi by to tu bylo strašně malý.“

„No vidíš. Takže není lepší zalepit ty nejakutnější dluhy honorářem za reportáž a pak přemýšlet, co dál?“

Eli při slovech o dědovi a jeho domě na všechno ostatní zapomněla. Prodat *Lepelaar*? Děda jí často opakoval, že samota v dunách pod majákem bude jednou její. Domek, kde vyrostla máma. Těšila se na něj. Bude dospělá, bude zvát kamarádky na večere a popíjet víno u krbu. *Lepelaar* měl jen jednu místnost dole a dvě maličké nahoře, všechno tam bylo staré a drželo pohromadě jen silou vůle, ale Eli byla přesvědčená, že víc nepotřebuje. A táta by chtěl dědu přemluvit, aby domek prodal, jen aby on mohl vzít Marit na další dovolenou k moři a tam peníze za *Lepelaar* prožrat a vysrat? Eli by nejradši vtrhla do obýváku a poslední myšlenku vykřičela otci do očí. Místo toho si stoupla blíž ke dveřím a poslouchala dál.

„A domek by měl zůstat pro Eli,“ dodal táta.

„Já vím,“ řekla Marit, ale tón jejího hlasu prozrazoval, že úplně jednoznačně nesouhlasí.

Vzala jí tátu a teď jí vezme ještě domek po mámě? Nenávidím ji, pomyslela si Eli s uchem těsně u dveří, nenávidím ji, naznačila bezhlesně rty. Kéž by zmizela, kéž by ji shodil kůň a srazila si vaz, kéž by spadla z trajektu do moře a už se nevynořila... Eli na vteřinu polekalo, na co to myslí, ale vzápětí její pozornost znovu upoutal rozhovor v obýváku.

„Jen se ti snažím vysvětlit, že by pro nás oba bylo lepší, kdyby ses netýral vzpomínkami na Gwen,“ dodala Marit. „Nepřeju si –“

„Já se tím netýrám!“ Táta teď už opravdu zuřil. „Přestaň laskavě s těma svejma intrikama. Tváříš se, že ti jde o moje dobro, a přitom myslíš jenom sama na sebe. Možná máš

pocit, že jsi něco víc, protože jsi z lepší rodiny... studována... a tak dále... ale kvůli tomu se nemusíš chovat jako sobecká kráva.“ Zarazil se. A pak dodal mnohem klidnějším, téměř provinilým tónem, jako by se sám polekal toho, co před chvílí řekl: „Promiň mi ten výraz, ale nemáš právo mi rozkazovat.“

„Nikdy jsem netvrdila, že ho mám,“ hlesla Marit a Eli měla co dělat, aby před jejími ráznými kroky uskočila do tmy. Nevlastní matka prudce otevřela dveře do temné před-síně, naštěstí se neobtěžovala rozsvítit, Eli schované v rohu vedle almary si nevšimla a vydusala po schodech nahoru. Plakala.

Eli stála několik vteřin bez hnutí. Pak potichu vyšla z domu a zavřela za sebou dveře.

Nejdřív kolo jen vedla a pak ještě několik set metrů jela se zhasnutým světlem. Cestu mezi pastvinami dostatečně ozařoval měsíc. Až na asfaltce rozsvítila a šlápla ostřeji do pedálů. Teď už ji táta ani Marit nezastaví. Nakonec pocho-pitelně praskne, že zmizela – těžko může předpokládat, že už se po ní dnes večer nebudou shánět – ale co na tom zá-leží? Až se vrátí domů, čeká ji nejspíš pěkná scéna, jenže mezitím stráví několik hodin s Alexem.

Dnešní večer už jí nikdo nevezme.

* * *

Z domova vedla až k majáku cyklostezka kopírující silnici. Když byla Eli asi v polovině cesty, projel kolem ní otcův Suzuki Jimmy. Nebo alespoň měla ten dojem.

Pořádně v ní hrklo. Měla na hlavě kapuci a cyklostezka byla neosvětlená, takže ji snad otec ve tmě nepoznal. Vůz jel rychle a nebyla si jistá, jestli je vážně otcův; Jimmyho vlastnila spousta schiermonnikoogských farmářů. Dívala se za ním. Podle červených koncových světél poznala, že řidič daleko vpředu šlápl na brzdy a zabočil doprava smě-

rem na pláž. Pak se jí auto ztratilo z dohledu mezi keři. Je to otec? Všiml si jí a teď čeká na kraji nejbližší odbočky k moři, než k němu Eli dojede?

Váhala, jestli má pokračovat v cestě. Zjistil už táta, že zmizela, a hledá ji? Proč by jí ale v tom případě nezavolal na mobil? A jak by mohl vědět, že má namířeno zrovna po téhle silnici k majáku? Stejně jako Dominique, Mats a Alex o táboráku doma ani necekla. „S tím vagabundem se stýkat nebudeš,“ řekl by táta, který potulnému malíři nemohl přijít na jméno. Otec s Marit věděli, že Eli obvykle chodí s kamarády do přístavu, takže by ji hledali spíš tam.

Seskočila z kola a dobrých pět minut nerozhodně stála ve tmě. Pak si stáhla kapuci ještě hlouběji do čela. Nezbyvá jí než šlapat dál a doufat, že to otec nebyl.

Suzuki Jimmy na odbočce k moři nečekal a ani později už kolem ní neprojel. Nejspíš ho ani neřídil otec. Zanedlouho Eli šlapala do mírného kopečku k majáku. Obklopovala ho temná liduprázdná krajina, porostlá nízkými borovicemi, pichlavými křovisky a slanomilnou trávou. Moře odsud ještě vidět nebylo, ale zdálky už se ozývalo jeho hučení a vzduch tu byl ještě vlhčí a slanější než v nitru ostrova. Silnice končila parkovištěm, od kterého se rozbíhalo do tmy několik úzkých cestiček pro pěší a cyklisty. Jedna vedla k plážovému pavilonu s restaurací a zbylé tři na různé části dlouhé písčné pláže.

Eli zpomalila. Malá okna věže žlutě zářila do noci; jasné znamení, že krámek se suvenýry v přízemí ještě nezavřeli. Měla by tedy zajít dovnitř a Alexe vyzvednout? Na parkovišti stálo několik vozů; tátovo auto mezi nimi naštěstí neviděla, ale se zatrnutím poznala limuzínu patřící strýčku Johanovi. U dřevěného stolu pod majákem seděla osamocená žena. Vypadala jako teta Ingrid! Eli se rychle odvrátila, sklopila hlavu a zahrnula na jednu z cestiček k pláži, aby se u tety nemusela zastavovat.

Nepřipadá v úvahu, aby kolem tety jela k majáku. Teta se strýcem by si určitě nenechali pro sebe, kde ji viděli; možná by rovnou zavolali rodičům, že ji potkali, a otec by si pro ni mohl k ohni přijít. Představila si tu ostudu a polilo ji horko. Raději napíše Alexovi esemesku, že na něj počká u toho vstupu na pláž, kde jsou stojany na kola a lavičky. Alex bude vědět, kterou cestu k pláži má na mysli. Sedne si a bude poslouchat hučení moře a koukat se na hvězdy. Vždycky se jí líbilo, když mohla být sama v noci venku; v tom se prý vyvedla po mámě.

Pod úzkou pneumatikou kola praskaly drcené lastury, jimiž byla stezka vysypaná. Jak se Eli blížila k moři, hučení příboje sílilo. Světlo na kole vykrajovalo ze tmy trojúhelníkový výsek krajiny a občas v něm povíval lehký mlžný opar. Vpředu se proti nebi rýsovaly černé hřebeny dun. Eli vyšlápla do mírného svahu a na nejvyšším bodě se zastavila. Seskočila z kola a ohlédla se. Stála teď přesně na půli cesty mezi majákem a mořem; odtud se otevíral nejlepší výhled na maják. Okýnka už zhasla, takže Alex se nejspíš za chvíli vydá za ní. Zkontrolovala mobil a potěšilo ji, že Alex odepsal: *Za čtvrt hodiny jsem tam.* Chvíli jen stála a užívala si pocit očekávání. Co když právě na dnešní večer tak dlouho čeká? Co když se konečně něco – NĚCO – stane? Těžko říct, odkud se ta myšlenka vzala. Eli se vzrušeným mravenčením po celém těle znovu nasedla na kolo a šlápla do pedálů.

Postava – nepoznala, jestli je to muž nebo žena – se před ní vyloupila ze tmy úplně nečekaně. Eli jela rychle, takže scházely milimetry, aby se s ní srazila. Zabrzdit nestihla, a tak prudce strhla kolo ke straně, nohou zavadila o pichlavý keř, roztrhla si kalhoty a málem spadla. Člověk nevykřikl, nezaklel, nevydal vůbec žádný zvuk, prostě jen stál na stezce jako černá socha. Přes hlavu měl stejně jako Eli přetaženou kapuci bundy nebo mikiny.

Vybalancovala pád a ohlédla se. „Promiňte,“ křikla přes rameno, ale člověk neodpověděl. Něco jí napovídalo, že by neměla zastavovat – právě naopak. Proč jí neuhnul, když jela s rozsvíceným světlem a on ji musel zdálky vidět? Dokonce jí připadalo, že jí schválně skočil do cesty. Chtěl ji snad zastavit nebo srazit z kola?

Nával strachu ji přinutil zrychlit. Šlapala do pedálů tak zběsile, až ji začaly pálit svaly. Do uší jí narážel vítr, ale nemohla se zbavit dojmu, že se za ní ozývá dusot. Ten člověk ji pronásleduje? Nebo slyší jen tlukot vlastního srdce? Stezka se teď klikatila podél pásu vysokých dun, za nimiž burácelo moře. U laviček a stojanů na kola Eli zastavila, seskočila z kola a zaposlouchala se.

Neslyšela nic než vítr a moře.

* * *

Neříkal Johan, že se hned vrátí?

Ingrid vstala z lavičky pod majákem a zastavila se na kraji jedné cestičky vedoucí k moři. Napínala oči do tmy, ale záblesk Johanovy baterky nezahlédla. Krajina byla temná, jen paprsky majáku hladily vrcholky dun porostlé slanomilnou trávou. Do uší se jí opíral vítr. Když si k němu stoupla zády, dolehl k ní vzdálený hukot moře a bzučení ze strojovny majáku. Jinak nic.

„Johane!“ zavolala do tmy, ale odpověď nepřišla.

Kam vůbec šel? Co ho to napadlo nechat ji tu potmě dřepět samotnou? A proč nezvedá mobil? Dokud ještě pracoval, míval při natáčení reportáží telefon přepnutý na tichý režim; vysvětlil jí, že většinou trvá dlouho, než se mu povede lidi rozpovídat, a jediné zazvonění mobilu pak pracně budovanou důvěrnou atmosféru zničí. Ale teď? Vždyť jsou na dovolené! Sítil v ní vztek. Pokud chtěl na té tajemné schůzce zůstat delší dobu, měl jí to předem říct; vzala by si taxi a teď by v domku popíjela horkou čo-

koládu, dívala se na televizi a ani by ji nenapadlo dělat si starosti.

Vrazila ruce do kapes a vrátila se k majáku. Zamřížovaná okna věže už zhasla, na parkoviště se přiloudala poslední skupinka turistů, nasedli do aut a zmizeli ve tmě. Projelo několik cyklistů a pak už na rozlehlém parkovišti zůstalo jen Johanovo auto a barevně posprejovaná dodávka s obytným přívěsem. Ingrid si u stolku připadala ještě osamělejší než předtím.

Vytáhla z kapsy mobil a zkontrolovala čas. Bylo deset, ale ta informace jí k ničemu nebyla, protože nevěděla, v kolik vlastně Johan odešel.

Trvalo docela dlouho, než se o něj začala bát. Zprvu jí bylo příjemné, že zůstala pod majákem sama; nechala myšlenky plynout a dívala se, jak se jí nad hlavou točí šest širokých světelných paprsků. Bylo to jako sedět pod obrovským černobíle pruhovaným poklopem. Ztratila pojem o čase... až do chvíle, kdy se zachvěla chladem.

Proč jí vlastně Johan neřekl, s kým se potřebuje tak pozdě večer sejít? Seběhlo se to tak rychle... Cestou z večere v plážovém pavilonu Sunset si na chvíli sedli k dřevěnému stolu s lavicemi pod majákem a pak Johanovi zazvonil mobil; někdo mu nabízel informace k případu vraždy Gwen de Vriesové. Nebo tak jí to alespoň Johan řekl, ale zřejmě nelhal. Od chvíle, kdy včera večer dorazili na ostrov a Johan mezi známými rozhlásil, co chystá, o té vraždě nasbíral spoustu informací. Mezi místními už se jistě rozkřiklo, že je tady a co má v plánu.

„Poslyš, tohle by mohlo být důležitý,“ řekl jí změněným tónem, hned jak zavěsil. „Jde o ten případ. Ten člověk mi něco chce říct, ale nepřeje si, aby ho se mnou někdo viděl. Chce se sejít kousek odsud v dunách. Dělá z toho trochu kovbojku.“ Zavrtěl hlavou a ušklíbl se. „Počkáš chvíli?“

„Kdo je to?“ zavolala za ním, ale to už mizel z parko-

viště a odpověděl jí jen mávnutím ruky. To gesto znamenalo něco jako: teď mě nech, nemám na tebe čas, povím ti to potom.

V první chvíli jen pokrčila rameny; vlastně to nebyla zase tak neobvyklá situace. Když ho v prvních měsících jejich vztahu navštěvovala v Holandsku, Johan ji často nechával čekat, rušil schůzky a uprostřed noci zvedal telefony. Na ulici a v restauracích se dával do řeči s lidmi, které neznala, a rozebíral s nimi záležitosti, k nimž neměla co dodat. Takže vedle něj jen přešlapovala, usmívala se a připadala si jako páté kolo u vozu. Dnes poprvé ji napadlo, že podobně se možná Johan cítí celé ty roky v Čechách. Je to další z důvodů, proč se chce vrátit do práce? Přišla teď řada na ni, aby se podřizovala a přizpůsobovala? Jenže stěhování do Čech byl přece Johanův nápad, o nic ho nežádala, k ničemu ho nenutila. Bývala by tenkrát brala i vztah na dálku. Zatímco on ji k sobě nejdřív připoutal a pak ji postavil před hotovou věc: chci zase žít v Holandsku, ber, nebo nech být.

Pocit nevole v ní pomalu přerůstal ve vztek. Došla k Johanovu autu a vzala za kliku. Jistě, zamčeno. A klíčky si pochopitelně odnesl s sebou. V návalu zuřivosti nakopla pneumatiku. Nejspíš by si měla zvykat; odteď se takové věci budou stávat běžně. Znovu se ohlédla do tmy, která Johana pohltila, a zaplavil ji palčivý pocit ztráty. Když přestal pracovat, rychle si zvykla, že se stala středobodem jeho nového světa a může si nárokovat veškerý jeho volný čas. Teď je to pryč.

Copak mu není jasné, že se o něj bude bát? Že by tu mohla nastydnout? Vzpomněla si na bažinatou pláž a tekuté písky, o kterých jí vyprávěl – jak je to odsud daleko? Nikdy tam spolu nebyli, proč taky? Ale nemohl ho tam někdo vylákat, aby mu ublížil? Nejraději by znovu došla k okrajům dun a zavolala jeho jméno, ale nechtěla dělat rozruch; těž-

ko říct, s kým se Johan ve tmě baví a jak moc seriózně před ním chce vypadat. Obvinil by ji z hysterie. Úplně ho slyšela říkat: „Co by se mi asi tak mohlo stát? Zním ostrov jak své boty.“

Měsíc překryly mraky a vítr rázem zesílil, nepříjemně zalézal pod bundu a cuchal jí vlasy. Najednou se jí na tmavém parkovišti bičovaném větrem od moře zastesklo po domově. Po Princovi a Sofii. Po Piškotovi, který před měsícem nečekaně umřel na zástavu srdce, skoro jako by viděl do budoucnosti a rozhodl se, že stěhování do jiné země už se ve svém věku nechce zúčastnit. Smrtí zlatého retrívra se uzavřela jedna hezká kapitola jejich života. Ingrid se sevřelo hrdlo. V Amsterdamu budou žít v bytě v centru města. Bude si vůbec moct pořídit dalšího psa?

Potřásla hlavou – na co to myslí? Teď je přece hlavní, aby se Johan v pořádku vrátil. Poprvé ji napadlo, že by měla mít plán, co udělá, pokud Johan nedorazí ani za hodinu nebo za dvě. Co když si třeba potmě na dunách zlomil nohu? Co když zakopl, praštil se do hlavy o sloupek u cesty a teď někde leží v bezvědomí? Měla by ho jít sama hledat? Zavolat na policii? Požádat prodavače z obchůdku se suvenýry v majáku, aby jí půjčil baterku nebo se s ní šel do dun podívat? Vypravila se za ním hned – neuškodí někomu se se svými obavami svěřit – ale na závětrné straně věže už našla jen zamčené prosklené dveře s cedulkou *Zavřeno*.

Znovu vytočila Johanovo číslo. Neozval se. A ani napodruhé, napotřetí... napodesáté. Jak ji může takhle ignorovat? Teď už panikařila. Až se Johan vrátí, vynadá mu... pořádně ho za tu bezohlednost seřve... nebude si brát servítky. A poví mu, že nechápe tu jeho idiotskou snahu vracet se na výsluní... Kdo si myslí, že na něj čeká? Dvacetileté fanynky? I kdyby se stavěl na hlavu, nikdy už nebude tak úspěšný a slavný jako dřív; v jeho oboru se rychle zapomíná; sejde z očí, sejde z mysli. A taky mu řekne, že se nechce stěho-

vat do Amsterdamu, že doma je v Čechách... *oba* jsou už doma v Čechách.

V dálce nad dunami se v jednom místě mihotala rudá záře – na pláži někdo zapálil velký oheň. Šel se Johan po schůzce s tím neznámým člověkem ještě podívat k moři – třeba aby se zamyslel nad tím, co se dozvěděl? Omdlel tam někde ve tmě, teď leží v bezvědomí na písku a pomalu se k němu blíží příliv? Kdyby zkolaboval někde poblíž těch lidí u ohně, snad by si ho všimli a pomohli mu, jenže pláž je kilometry dlouhá a temná... Ingrid vstoupila na stezku vysypanou drcenými lasturami. Na cestu jí v pravidelných intervalech svítily záblesky majáku. Udělala několik kroků a vykřikla Johanovo jméno.

Neozval se. Ale pokud je až u moře, nemůže mě přes hukot vln slyšet, uklidňovala se. Kdyby zalarmovala policii a on se mezitím vrátil, vyslechla by si kázání, že ztropila ostudu. Měla by se vrátit k autu a počkat.

Už se chtěla otočit a zamířit zpátky k majáku, když daleko v dunách prokmitl tmou kužel světla. Může to být Johanova baterka? Konečně se vrací? Znovu pocítila vztek. Jak ji tu mohl takhle nechat? Je tak bezohledný!

„Johane!“ zavolala znovu a rázně vykročila do tmy.

Kapitola 5

Kde Pieter tak dlouho vězí? Potřebovala by s ním tolik věci probrat!

Je půlnoc a všechny podniky na ostrově už dávno zavřely. Může mít Pieter takhle pozdě ještě zakázku? Sonja de Jongová se nechtěla chovat jako stíhačka. Pieter nesnáší, když ho hlídá. „Jen proto, že víc vyděláváš, mě nebudeš kontrolovat,“ zasyčel na ni už tolikrát, až se mu bála položit ty nejnevinnější otázky jako třeba: „V kolik přijdeš domů?“ Nebo: „Kde ses tak zdržel?“ Pokud je přesto položila a on měl zrovna špatnou náladu, zavrčel: „Nejsem tvůj majetek, Sonjo.“ Věděla, jak je to pro něj citlivé téma.

Snad by byl raději, kdyby se nestarala a zůstali chudí? Vadí mu způsob, kterým se rozhodla vydělávat? Věřila, že ne, na všem se přece dohodli. Připadalo jí, že navzdory tomu, jak malé naděje do jejich manželství počátku vkládala, se z nich stal dobrý tým.

Když Pieter žádal Sonju o ruku, měl holý zadek, ale přesto sliboval, že jí poskytne alespoň zlomek života, o jakém vždycky snila. Brzy budu mít víc, dušoval se, zrovna sháním pronájem obchodu na lepší adrese. Jenže ho drtily splátky hypotéky, takže na opravdu dobré obchodní prostory neměl.

A podobně beznadějně bylo i jeho taxikaření. Sonja věděla, že Pieter často předstírá zakázku a odjede z domu, ale pak jen vysedává na parkovišti u moře nebo popíjí nesmyslně drahé kafe v hotelu Prins. Ostrov byl na tajnosti příliš malý; lidi jí všechno řekli.

Dozvěděla by se také, kdyby si Pieter našel milenkou? Mockrát uvažovala, jestli mu nakonec její cílevědomost, pracovitost a snaživost spíš nevadí, než aby ji obdivoval

jako většina lidí. Nebyl by šťastnější se ženou, která si vystačí s málem?

Kvůli práci hodně cestovala a musela si zvyknout, že o manželovi neví všechno. Přesto byly dny, kdy se jí nejistota zahryzla do zátylku pevněji než jindy... jako například dnes. Kde tráví Pieter čas, když nepracuje a není s ní? Vážně se toulá sám po ostrově jen proto, že jí nechce přiznat, jak málo má kšeftů, a aby nevypadal jako chlap, který se beze snahy nechává žít? Žárlila na všechny ženy, se kterými se dal do řeči, dokonce i na Marit odnaproti, když z okna zahlédla, jak s ní na chodníku prohodil jen o slovo víc než pozdrav. Občas ji napadalo, že možná sousedku od začátku nesnášela hlavně proto, že ji považovala za konkurenci. Žárlila dokonce i na mrtvou Gwen, s níž Pieter od dětství kamarádil a ve škole všichni věděli, že je do ní beznadějně zamilovaný. Byl to vážně paradox. Když se s Pieterem brali, byla přesvědčená, že se vdává hluboko pod svoji úroveň. A vida, nakonec je to ona, kdo na manželství víc lpí a má větší strach, aby vydrželo.

Anebo je to jenom její pocit a ve skutečnosti na ní Pieterovi záleží stejně jako jí na něm?

Sonja seděla v kruhu zlatavého světla lampy na čtení, na klíně měla knihu, ale nedívala se do ní. Před chvílí se vrátila ze schůzek a ležel před ní prázdný večer. Alex se stejně jako Pieter někde toulal a ona si provinile uvědomovala, že jí to nevádí. Puberta změnila jejího syna v cizince; věčně byl v defenzivě, neustále se vůči ní vymezoval. V poslední době nemluvil o ničem jiném, než jak nenávidí malý, trapný, nudný život v tomhle zapadákově a jak se těší, až z Schiermonnikoogu vypadne. I když mu dávali slušné kapesné, Alex si chodil přivydělávat do obchůdku se suvenýry v přízemí majáku a k pobřežní hlídce. Sonja tušila, že její syn chce z ostrova odejít s vlastními penězi v kapse a jet, kam bude sám chtít, ne kam ho pošlou rodiče.

Děsila se dne, kdy k tomu Alex sebere odvahu. Už dávno ji nepotřebuje, ale dokud žije doma, jsou tři – jsou opravdová rodina.

Co jim vlastně zůstane, až se Alex odstěhuje? Jen práce, hromadění peněz a tiché večery ve dvou, které Pietera jistě dřív nebo později začnou nudit.

Sonja zhasla lampu, došla k oknu a zadívala se do tmy. Nad pastvinami visel srpek měsíce. V protějším domě se svítilo, ale Larsovo auto před ním neparkovalo. Můžou být Lars s Pieterem někde spolu? O tom pochybovala, zase tak dobře spolu nevycházejí.

Znovu rozsvítila, otevřela domácí bar, nalila si štedrou dávku koňaku a zakroužila jím ve sklínce. Připomněl jí představy, které o svém životě spřádala v době dospívání. Ještě ve dvaceti si byla naprosto jistá, že se narodila proto, aby se jednoho dne stala ženou nesmírně úspěšného muže a dělala ho šťastným. Věřila, že je dostatečně krásná a inteligentní na to, aby se jí podařilo zaujmout třeba ředitele nějaké velké, prosperující firmy. Tvrdila o sobě, že chce prorazit v politice, ale nebyla to tak docela pravda. Do studia práv se pustila nejspíš z nesprávných důvodů: představovala si, jak jednou svými znalostmi bude oslňovat manželovy obchodní partnery a klienty při večerích, které vlastnoručně připravila. Když se zrovna nešprtala na zkoušky, sledovala show věhlasných kuchařů a zkoušela vařit speciality podle jejich receptů. Živě se viděla, jak v hypermoderním loftu s okouzlujícím výhledem na panorama města servíruje zámožným známým svého ještě zámožnějšího manžela perfektní *foie gras* a vzápětí je při jídle ohromuje neotřelými názory na politickou situaci a schopností duchaplně konverzovat o moderním umění.

Jenže kuchařskými finesami oblažovala jenom kamarádky, které toho nestoudně zneužívaly. Při stáži v právních kancelářích sice ulovila několik bohatých mužů, ale žád-

ný z jejích vztahů nepřežil pár měsíců. Studium ji nebavilo a váhala, jestli si zvolila správný obor. Pak při jedné návštěvě doma na Schiermonnikoogu neprozřetelně vlezla do postele s bývalým spolužákem Pieterem de Jongem, přišla do jiného stavu... a po několika proplakaných nocích usoudila, že je možná nejvyšší čas přestat okolo sebe kopat a přijmout svůj život takový, jaký doopravdy je.

A teď je tady, v tomto domě na okraji největšího zapadákov na celém ostrově. Když se podívá z okna, nevidí mihotavá světla velkoměsta, ale jen vlastní odraz ve skle na pozadí černočerné tmy. I kdyby se přetrhla, Pieter ani Alex si nikdy nebudou pořádně vážit toho, co pro ně dělá. Nemá přítelkyně, protože všechny, se kterými si v dětství na Schiermonnikoogu rozuměla, se svým životem naložily šikovněji než ona a z ostrova se odstěhovaly. Podivínská ekoložka a Pieterova dětská láska Gwen, se kterou si na Kooiplaats svého času mohly mávat z okna do okna, si k ní v posledních letech před svou smrtí často chodila pro právní rady – pořád někoho zachraňovala nebo proti něčemu bojovala a předpokládala, že Sonja jí jen proto, že jsou bývalé spolužačky, bude nezištně pomáhat. Byly ale každá jiná a nikdy, ani v dětství, si moc nerozuměly. A vztah s Larsovou novou ženou byl od prvního setkání poznamenaný vzájemnou antipatií. Vzhledem k urážkám, které byly vyřčeny, už nepřipadalo v úvahu, aby se sblížily (a Sonja o to popravdě řečeno ani nestála). Ačkoli Alex chodil k de Vriesovým na jízďárnu a skamarádil se s Eli, Sonja si od nejbližších sousedů udržovala chladný odstup. Stejně jako Pieter ignoroval svého bratra, ona se naučila obcházet obloukem Marit. Občas jí připadalo zvláštní, že s Pieterem žijí ve vesničce s pouhými třemi obytnými domy, výletní hospodou a mládežnickou ubytovnou a se dvěma sousedy mají napjatý vztah. Je to divné, napadlo ji, okna necháváme nezakrytá a vidíme si navzájem do obývacích, a přitom

se spolu nebavíme. Trpí obyvatelé všech malých osad ponorkovou nemocí?

Anebo mají s Pieterem život prostě takový, jaký si ho udělali?

Sonja dlouho stála se sklenicí v ruce u okna prázdného domu a uvažovala, jak je možné, že se navzdory všemu, co dokázala, po boku muže, kterého miluje, a uprostřed všech těch krásných věcí, jež nahromadila, cítí tak nejistota a nenaplněná. Nikdo by to do ní nejspíš neřekl. Lidi se zpočátku divili, proč zůstala na ostrově – zrovna ona, které všichni malovali tak výjimečnou budoucnost. Pak si ale zvykli, a když udělala kariéru u kosmetické firmy a naverbovala do svého týmu spoustu místních žen, toužících po jiném a lepším životě, počáteční odsudky typu „Ta firma je jenom obyčejný letadlo a vymejvárna mozků“ vystřídal obdivné: „Vida, naše šikovná Sonja si našla způsob, jak v tomhle zapadákově slušně vydělávat. A pomáhá i ostatním!“ Když ji chválili, usmívala se. Ze zásady si nestěžovala. Chtěla, aby její život alespoň působil dokonale, když už takový není.

Pokrčila rameny a znovu otevřela knihu, ale neměla chuť číst. Nakonec se rozhodla, že se na chvíli pustí do lepení mušlí a dřívěk na keramické hrnky a dřevěné šperkovnice, které prodávala v obchůdku v Nes. Výroba suvenýrů ji uklidňovala, byla příjemně rutinní a současně i tvůrčí, ale zároveň šlo tak trochu o charitu; za schránky mořských živočichů Sonja slušně platila Pieterovu bratru Sjoerdovi. Připadalo jí, že když sama netrpí nouzí, měla by alespoň trochu pomáhat někomu konkrétnímu a Sjoerd byl nejbližší. Tu a tam zazvonil s pytlím lastur (vždycky si vyčíhl chvíli, kdy před domem neparkoval Pieterův taxík) a nikdy neodešel s prázdnou. Pieter to přehání, když vyškrtl bratra ze svého života. Sjoerd není zlý. A rodina by měla držet pohromadě. Fajn, tak Sjoerd zdědil mnohem

větší majetek než oni, ale nemá přece děti, takže jeho statek jednou dostane Alex. Účty se nakonec srovnají, věřila Sonja.

Jenže dnes ji ruční práce netěšila. Na tohle jsem vystudovala vysokou školu, napadlo ji, když opatrně nanášela kapky lepidla na vysušenou mořskou hvězdičku, kvůli tomuhle jsem se učila péct kohouta na víně, připravovat dokonalou pěnu z kozího sýra a nedostižnou paštiku z krocaních jater. Je zpovýkaná a nevděčná? Anebo má člověk právo držet se svých nároků, přestože už dávno ví, že nikdy nebudou naplněny?

Odpověď neznala a nenapadlo ji nic lepšího než si k práci nalít další sklenku koňaku a dál čekat, až se Pieter nebo Alex vrátí domů.

* * *

Ingrid koutkem oka zachytila svůj odraz v zrcadle na stěně policejní služebny v Nes a málem se nepoznala. Pleť měla svraštělou a oči se jí leskly jako šilenci. Vypadám na šedesát, blesklo jí hlavou a vzápětí si uvědomila, že na tom není nic divného, protože šedesát jí přece bude za půl roku.

„Takže postrádáte manžela.“

„Ano,“ odpověděla přiškrceně.

„A nemáte tušení, kde by se pan Rutten mohl zdržovat?“

„Ne. Je hodina po půlnoci, proboha!“

Policista na služebně v Nes bral Johanovo zmizení na lehkou váhu stejně jako strážníci, kteří po jejím telefonátu na nouzovou linku přijeli k majáku a odvezli ji do Johanova domku a pak sem na služebnu. Všichni byli přesvědčeni, že jde o planý poplach. A Johanovo jméno – jméno, které ještě před jedenácti lety v Holandsku otevíralo všechny dveře – na tom kupodivu nic neměnilo.

„Obvolala jste známé na ostrově?“ zeptal se jí unaveně policista a v tváři mu četla, že by se nejraději vrátil k čin-

nosti, od které ho svým příchodem vyrušila: k hraní pokeru na počítači.

„Ano. Ale nikdo o něm nic neví.“

„Trpí nějakou chorobou... například epilepsií, onemocněním srdce? Mohl dostat nějaký záchvat?“

„Pokud vím, je zdravý, ale každému se přece může udělat špatně, takže bych –“

„Nenapadá vás, kde jinde než u známých by se mohl zapomenout?“

„Zapomenout?“ Ten chlap jí byl od první chvíle nesympatický. Proč jí skáče do řeči? „To myslíte vážně? Nemohl se takhle pozdě večer nikde *zapomenout*! Vždycky na něj bylo spolehnutí.“

„Paní Ruttenová... od chvíle, kdy jste ho viděla naposledy, uběhlo jen několik hodin a –“

„Jenže já prostě vím, že tohle není normální. Vy ho neznáte, ale já s ním žiju. Není to ten typ, co by se jen tak sebral a zmizel.“

„Dobře.“ Policista si promnul oči. „Pochopte, že se vás na tohle všechno musím zeptat, obzvlášť když postrádáte zdravého muže v nejlepších letech, ne dítě nebo seniora. Než vyhlásíme pátrání po pohřešované osobě, je třeba zvážit, jestli jde skutečně o pohřešovaného v pravém slova smyslu a dotýčný může být v ohrožení zdraví nebo života... anebo jestli se jenom někde zdržel nebo jste se špatně domluvili.“ Rozhodil rukama. „Třeba se váš manžel někde vyspí z opice a dorazí domů.“

„Kde například?“ vyštěkla. „Všem jsem volala.“

„Všem lidem na ostrově jste asi nevolala – nemám pravdu? Váš manžel tu tráví volno dobrých třicet let. Třeba tu má víc známých, než kolik vám jich stihl představit.“ Vstal od stolu, nalil dvě sklenice minerálky, z jedné se hltavě napil a druhou postavil před ni. Nevšímal si jí. Zdálo se jí to jenom, nebo při poslední větě zaslechla v jeho hlase pohr-

davý tón? „Mohl se zapovídat s člověkem, se kterým měl schůzku, a pak u něj přespat.“

„Opakuju: to se mu nepodobá.“

„A zašla jste se podívat, jestli s někým nesedí v Sunsetu?“

Stejnou otázku jí předtím položili strážníci. Jako by všichni muži, kteří uprostřed večera na Schiermonnikoogu zmizeli svým ženám z dohledu, automaticky mířili do plážového baru Sunset. Hledat Johana v kilometr vzdálené plážové restauraci, kde předtím večeřeli, Ingrid zprvu opravdu vůbec nenapadlo, ale strážníci tam s ní od majáku došli. „Byla jsem tam s vašimi kolegy. Zbytečně. Proč by se tam Johan vracel? Řekl mi, že bude hned zpátky.“

Policista si vyměnil pohled s kolegou u vedlejšího stolu. „To tak chlapi říkávají, když se jdou napít.“

„Ale Johan si výslovně přál, abych na něj u majáku počkala! Přece by mě tam nenechal jen tak sedět! Kdyby se rozhodl jít s tím svým tajemným informátorem na pivo, zavolał by mi.“

„Třeba vám poslal esemesku a ta nedošla. Mohl ji omylem odeslat na špatné číslo a nevšimnout si toho. A neměla jste k dispozici auto? Mohl předpokládat, že když se k majáku nevrátí, pojedete domů.“

Zavrtěla hlavou. „Neměla jsem u sebe klíče. A ubezpečuju vás, že se k sobě takhle nechováme. Nejsme jeden k druhému... lhostejní.“

Policista kývl a zamyšleně si ji prohlížel. „Měli jste v poslední době nějaké neshody?“

Zarazila se a neušlo jí, že si toho všiml. Neshody? Od chvíle, kdy se Johan rozhodl vrátit do práce, jich měli víc než za všechny předchozí společné roky. Celou cestu na Schiermonnikoog se kvůli tomu hádali. „Ne,“ zalhala a věděla, že její hlas zní neupřímně. „Vůbec ne.“

„Takže strážníci vás hodili domů, a ani tam váš manžel nebyl.“

„Přesně tak.“

„Nic nenaskládalo tomu, že by se tam mezitím zastavil a třeba... si něco odnesl? Kufr, osobní věci...“

„Nic si neodnesl.“

Přimhouřil oči. „A nadále mu zvoní telefon, ale on se vám nehlásí?“

„Pořád to zkouším... a nic.“ Napadlo ji, co se mu honí hlavou: Manžel ji po hádce vytrestal anebo ji dokonce tímhle necitelným způsobem opustil. Nechal ji samotnou sedět ve tmě pod majákem; dělej si, co chceš. Možná má na Schiermonnikoogu milenkou... Nelíbilo se jí, jak se k ní chovají. Ať si klidně působí jako hysterka. V téhle situaci na to přece má právo! Hlasitě vzlykla. „Kéž bych mohla vrátit čas,“ zamumlala si pro sebe česky.

„Pardon?“

„Nic, nic.“ Teď už nebylo pochyb: policista si ji měřil se špatně skrývaným pohrdáním. Cizinka bůhvíodkud nám tu dělá problémy. Nalepila se na bohatého chlápka ze Západu a teď hysterčí, že jí dal kopačky... Mluvila výborně holandsky, ale nikdy se nezbavila nepatrného měkkého slovenského přízvuku; Holanďané ji proto často považovali za Rusku. A na ostrově jí mnozí dávali nepokrytě najevo, že o přistěhovalce z téhle části světa nestojí. Tohle nebyl multikulturní Amsterdam, ale konzervativní venkov. „Berte mě, prosím, vážně. Myslím, že ten člověk, který mu zavolal k majáku, mu mohl ublížit.“

Podívali se po sobě. „Vyhrožoval panu Ruttenovi někdo?“

„Ne, nebo o tom alespoň nevím. Ale Johan se chystal natáčet reportáž, která mohla někoho na Schiermonnikoogu naštvat. Chtěl se ve svém novém pořadu šfouřit v nevyřešených zločinech. A začít měl případem Gwen de Vriesové.“

Podívali se na sebe. „Vraždou Gwen de Vriesové?“

„Měla jsem tím začít, že? Nezlobte se, jsem úplně rozhozená... Johan chtěl jezdit po místech, kde došlo k neob-

jasněným vraždám. Mluvit s pozůstalými... natočit místo činu... žádné velké pátrání, spíš shrnutí už známých faktů. Pochopitelně se hodlal příští týden zastavit i tady u vás na stanici a požádat vás –“

„Chtěl? Hodlal?“ Mladší policista se předklonil, opřel se oběma rukama o desku stolu naproti Ingrid a zblízka ji propaloval intenzivním pohledem nepřírozeně modrých očí. Ingrid napadlo, že mají stejný odstín jako její gel na čištění záchodové mísy. Za jiných okolností by se tomu zasmála, jenže teď měla k pobavení daleko. Ten člověk ji děsil. Narušoval její osobní zónu a to nesnášela. „Proč ten minulý čas, paní Ruttenová?“

„J-jen jsem...“ V hrdle ji šimraly sliny. Musela ztěžka polknout a uvědomovala si, jak nervózně to gesto působí. „Mám takovou předtuchu. Snad se mýlím, bože můj, snad za to může jenom strach, ale cítím... připadá mi...“

Mladší policista se napřímil a zbavil ji své nepříjemné blízkosti, jenže teď se nad ní pro změnu výhrůžně tyčil. Nebyla si jistá, co je lepší. Druhý přemýšlivě zamlaskal a začal ťukat do počítače. „Kdo všechno je informován, že se váš manžel chystá otevřít tu starou kauzu?“

Pokrčila rameny. „Těžko říct. Asi dost lidí, protože přijel na Schiermonnikoog s tím, že tu bude shánět informace... Rozhodl se tímhle případem začít, protože je to pro něj nej-jednodušší. S vdovcem po Gwen totiž žije Johanova neteř. Marit Foolenová.“

„Aha. Jistě. Marit Foolenová.“ Starší policista blahosklonně pokýval hlavou; zřejmě věděl, o kom je řeč. „Moc dobře ji známe skrze sousedské spory. Kdo další o tom ví?“

„Já myslím, že spousta lidí. Lars de Vries, Gwenin otec, Madelie Visserová... ale i mnozí další, protože Johan každého žádal, aby se ve svém okolí ptal, jestli náhodou o Gwen někdo něco zajímavého neví. Nevím, jestli znáte Madelii, ale říct něco jí v podstatě znamená uvědomit o tom celý ostrov.“

Policista napsal ještě pár slov, propletl prsty na desce stolu a vážně se zadíval Ingrid do očí. „Dobře, vaše hlášení tu máme. Popis manželova oblečení a jeho fotografi jste kolegům také dala.“ Z obrazovky četl: „Tmavě šedé vlněné sako Ermenegildo Zegna, modré džíny, stříbrné hodinky Edox. Souhlasí? Dobře. Takže vám navrhuju následující postup. Kolega vás hodí autem domů. Než připravíme a vyhlásíme pátrání, znovu obvolejte všechny společné známé. Podívejte se, jestli opravdu nechybí něco z manželových věcí. Až se rozední, můžete třeba s někým známým zajet na místo, kde jste manžela viděla naposledy –“

„A co uděláte vy?“

Oba policisté na ni zírali s nehybnou tváří a semknutými rty. „Pokud se váš manžel do čtyřadvaceti hodin nevrátí, vyhlásíme po něm pátrání. Budeme vás informovat.“

A to je všechno? Ačkoli – co čekala? Že okamžitě vyšlou do terénu desítky mužů se psy a helikoptéru?

„Poslouchejte mě!“ rozkřičela se; zbytky sebeovládání byly ty tam. „Něco se mu stalo! Mohl dostat infarkt... mrtvici... co já vím. Ten člověk, co mu volal, mu mohl ublížit! Kdo ho půjde hledat? Kdy? Jestli okamžitě něco nepodniknete, budu si na vás stěžovat!“

Podívali se po sobě. „Dodržujeme předepsaný postup. Ale jestli cítíte potřebu sepsat stížnost, tak jen do toho, paní Ruttenová. Alespoň vypustíte páru,“ poradil jí dobromyslně starší z nich.

Vstala a praskla za sebou dveřmi tak, až ze stěny spadl kus omítky.

* * *

Před chvílí vyšlo slunce. Muž, žena a pes přišli na pláž. Bylo ještě chladno, ale žena si přesto rozprostřela na písek modrobíle pruhovanou osušku a sedla si na ni. Muž na čáře odlivu cvičil černobílou borderkolii.

„Sedni!“

„Lehni!“

„A teď zůstaň. Zůstaň. Řekl jsem zů-sss-taň!“

Kdykoli pes příkaz nesplnil, dostal ránu. Tvrdou, až zaknučel bolestí. Sjoerd de Jong nechápal, jak ta žena může odpočívat, zatímco kousek od ní její manžel týrá psa.

Možná je ráda, že ten chlap ubližuje někomu jinému než jí.

Potkával je na pláži každé ráno krátce po rozednění už týden. Chodili až do míst, kde končil čtyřiadvacet kilometrů dlouhý pás dun a začínala plochá přílivová mokřina s jezatými trsy písečné trávy. V pustině, kde nebylo kam se schovat před sluncem a větrem, Sjoerd obvykle vídal hlavně ornitology s dalekohledy a tu a tam skupinky zdatnějších turistů v pevných botách. Tihle dva nezapadali ani do jedné kategorie. Chodí tak daleko a tak časně ráno, protože nechtějí, aby někdo viděl, jak se chovají ke svému psovi?

Z ustaraného výrazu kolie, z jejích očí bez jiskry a apatické strnulé chůze by Sjoerd poznal, že ji pán bije, i kdyby toho sám nebyl svědkem. Ve psech se vyznal. Ve psech a jiných zvířatech, v lidech ne.

Když chlapa s kolií před týdnem uviděl poprvé, překonal zábrany (jinak s cizími lidmi vůbec nemluvil, pokud vyloženě nemusel) a celkem dobrácky prohodil: „Nechte ho. Vždyť se vám snaží vyhovět.“

„Starej se o sebe, šupáku,“ zasyčel chlap.

Sjoerd se považoval za mírumilovného člověka, ale v podobných situacích se přestával ovládat. Od puberty si bral z útulku v Leeuwardenu na pevnině staré křížence na dožití; nikdo jiný už by je nechtěl a on jim zařídil důstojné stáří. Zbožňoval, opatroval a pochoval jich za ty roky postupně už desítky; děti neměl a nejspíš mít nebude, tak proč by nezasvětil život psům? Dokud žila Gwen, dokonce plánovali, že spolu na Schiermonnikoogu zřídí oficiální psí útulek, ale

ta vize zemřela spolu s jeho nejlepší přítelkyní. Realizace by vyžadovala spoustu telefonátů, žádostí, ohlášek, povolení... a Sjoerdovi se dělalo špatně při pouhém pomýšlení na to, co všechno by asi musel zařídit a s kolika cizími lidmi by musel mluvit. Ten projekt závisel na Gwen; to ona všechno vymyslela, naplánovala... Sjoerd nadále zůstal při zajeté praxi: vlastnil vždycky tři staré křížence a za každého zemřelého si pořídil dalšího. Jenže když poprvé uviděl na pláži tuhle nešťastnou borderkolii, napadlo ho, že uživí i čtyři psy. Ano, měl by rozšířit smečku. Zlepšit tomu stvoření život. Dívat se, jak je pes den za dnem klidnější, sebejistější a šťastnější (a nemyslet na to, že tyrani si už nejspíš pořídili další štěně).

„Chcípni, hajzle,“ pronesl směrem k muži, otočil se k němu zády a po tvrdším mokřím písku tlačil svůj dvoukolák dál. Vztekem ho bolelo v hrudi, jenže co může dělat? Ten chlap mu poradil správně: měl by se starat o sebe. Jinými slovy by měl šlapat po pláži a rozhlížet se, kde se co zajímavého válí.

Sjoerd de Jong denně nachodil podél moře desítky kilometrů. Byl *jutter*, sběrač věcí vyplavených mořem. Jeho denní rytmus se řídil dobou přílivu, směrem a silou větru. S hromaděním krámů z pláže začal jako malý kluk z nudy, ale postupně se ze záliby stala posedlost, vášeň. Co přinesou vlny tentokrát? Sbíral do dvoukoláku rybářské sítě, prázdné lahve, bójky, boty, úlomky dřeva i mrtvé racky. Všechno se dalo použít. Něco prodal Madelii Visserové do Muzea moře, něco přes internet, něco Sonje na výrobu suvenýrů pro turisty, z něčeho suvenýry vyrobil on sám, ale nejlepší kousky si nechal. Vlastně ani nevěděl proč.

Nejvíce ho bavily barevné plastové přepravky na ryby s letopočtem a jménem přístavu, odkud pocházejí. Ty zásadně neprodával; symbolizovaly dálky, které Sjoerd nikdy nepoznal. Port en Bessin, Cherbourg, Quimper... Vždycky,

když bedýnku na pláži zdálky zahlédl (neomylně už poznal její obdélníkový tvar), přidal do kroku a těšil se, až ji vezme do ruky, setře jí z boků chaluhy a zjistí, odkud připlula a jak je stará. Mnohé urazily stovky námořních mil. Jenže po přepravkách byla mezi místními velká shánka a sběrači v terénech většinou Sjoerda předjeli. Někdo z beden na pastvinách napájel dobytek, jiný v nich skladoval náradí, majitel rybárny v Nes si z každé vyřízl plastový obdélníček s letopočtem a jménem domovského přístavu, pověsil ho na stěnu a zbytek vyhodil.

V onen den, kdy Sjoerd manžele s borderkolii potkal poprvé, našel na nejvzdálenějším cípu ostrova v bažinaté půdě, po které už chlapi s teréňáky neprojeli, dvě čerstvě vyplavené rybářské bedny. Modrobílou *Propriete CCI Quimper*, jednu takovou už měl. A zářivě žlutou s černými siluetami čtyř ryb *LHD Shetland*, ta ho vážně potěšila. Už spoustu týdnů na něj žádná přepravka nezbyla. Když tlačil dvoukolák k domovu, uvědomil si, že nebýt toho psa na pláži, měl by výbornou náladu.

V tu chvíli začal sprádat plán.

Věděl, že je to nejspíš marná snaha. Přesto s každým dalším dnem, kdy se při cestě po pláži musel dívat na nešťastného psa, získával jeho nápad přesnější obrysy.

Nebude se pokoušet psa ukrást, ne, to už má za sebou, přece jenom mu není patnáct ani dvacet.

Koupí ho. A musí jednat rychle, protože těm dvěma může každým dnem skončit dovolená a z Schiermonniko-ogu odjedou. Sjoerd měl na toulkách po pláži dost času na přemýšlení, takže mohl zvážit všechna pro i proti. Pokud mu chlap psa prodá, možná si hned pořídí další štěně, ale třeba taky ne. Možná borderkolii vůbec nechtěl – mohl ji přece zdědit nebo dostat – a o dalšího psa už nebude stát.

Takže dnes za svítání Sjoerd vytáhl ze sklenice od okurek svoje úspory a přepočítal je. Trochu dal stranou, pře-

ce jen musí něco jíst a krmit psy, zbytek smotal do ruličky a strčil do kapsy. Nikdy doopravdy nepracoval, takže ani moc nevydělal, ale měl minimální výdaje, takže něco málo se mu našetřit podařilo. Chystal se muži nabídnout sedm set padesát eur. Že je to moc? Pokud ty peníze zlepší kolii život, budou dobře investované.

Dvoukolák výjimečně nechal doma; šel po pláži s pocitem nezvyklé lehkosti a připravoval si proslav. Svítilo slunce, ale bylo chladno a čerstvý vítr od pevniny se pral s přílivem a čechral hřebeny vln. Muž si ho nejspíš ještě nevšiml. Trénoval se psem povel „Lehni a zůstaň!“. Nechal kolii ležet na písku a odcházel od ní pořád dál a dál. Pes za ním natahoval čenich, nadzvedl se na předních tlapách a už chtěl za pánem vyrazit, ale ovládl se a zase si lehl. Tohle byla jediná věc, kterou Sjoerd neměl na psech rád. Tu přehnanou oddanost hraničící se sebedestrukci. Proč pes tolik miluje a potřebuje člověka, který mu ubližuje? Být kolii, v pudu sebezáchovy by utíkal opačným směrem, než míří jeho pán.

Minul kňučícího psa a pokračoval dál za mužem. Ten už se zastavil, otočil se a při pohledu na Sjoerda založil ruce v bok. Jako by tím postojem chtěl naznačit: „Jen se do mě zkus navázat.“

Sjoerd v kapse svíral ruličku bankovek. Ohlédl se a měl dojem – i když na tu dálku si tím nemohl být jistý – že se střetl s pohledem ženy na osušce. Rychle se odvrátila.

Od jejího muže už ho dělilo jen pár kroků. Má poslední příležitost se rozhodnout: buď ho mine a ušetří sedm set padesát eur, anebo mu udělá nabídku.

Za sebou uslyšel dusot. Pes nevydržel čekat a běžel ochránit pána před cizincem.

„Zůstaň!“ zařval chlap tak hrubě, že se Sjoerdovi sevřel žaludek. Nesnášel, když lidé na psy používali tenhle neurvalý tón. On na své psy nikdy nemusel zvednout hlas, a přes-

to ho poslouchali. Byl přesvědčený, že ho respektují z lásky. Což se tomuhle neandrtálci – pohlédl na chlapa a pak do dálky na jeho ženu – nejspíš ještě nikdy nestalo.

Postavil se mezi muže a psa dřív, než se přihodí něco, co mu bude ještě týdny hýbat žlučí.

„Koupím od vás toho psa,“ vyhrkl a překvapilo ho, jak udýchaně jeho hlas zní. Šel přece pomalu. „Nabízím sedm set padesát eur.“

„Cože?“

Pes už k nim doběhl, ale k pánovi nešel. Zjevně si uvědomoval, že porušil příkaz, a tušil trest. Sedl si opodál a snaživě vrtěl ocasem.

„Nabízím sedm set padesát eur,“ zopakoval Sjoerd.

„Co je to za blbost?“

„Váš pes se mi líbí.“ Sjoerd pokrčil rameny. „Chci ho. Tak vám dělám nabídku.“

„Není na prodej.“ Muž sjel pohledem jeho obnošené oblečení a sešmajdané boty a udělal gesto, jako by odháněl otravnou mouchu. „Dej si odchod, trhane, nebo ho na tebe pošlu.“

Trhane. Byl zvyklý, že ho lidi soudí podle oblečení – a bylo mu to jedno. Proč by se měl stydět za hadry, ve kterých je mu teplo, jsou čisté a drží pohromadě? Nebude přece utrácet, jen aby na cestách s dvoukolákem vypadal noblí! Dokud žili rodiče, trochu ho korigovali a snažili se, aby „vypadal slušně“, ale když pak zemřeli při dopravní nehodě, na všechno se vykašlal. „Náš Sjoerd je prostě svůj,“ říkala o něm máma a snažila se, aby to znělo láskyplně, ale on stejně věděl, že je to jen mírnější výraz pro „magor“ nebo „pošuk“, jak ho tituloval Pieter a ostatní kluci.

Přitom ve škole měl vždycky lepší známky než bratr. Při počítání úloh z matematicy a geometrie si dokonce vymýšlel vlastní postupy, to ho bavilo. Školní psycholožka mu někdy v jeho třinácti čtrnácti letech dala vyplnit nějaké testy

a pak řekla mámě, že by mohl vystudovat vysokou školu – kdyby mu totálně nescházela ctižádost a sociabilita. Sjoerd pochopitelně nevystudoval nic. Proč by to dělal? Aby trávil dny zavřený v kanceláři? Aby chodil mezi cizí lidi, a ti ho nutili mluvit o věcech, které ho nezajímají? Řekl mámě, že nechce od života nic víc než zůstat na ostrově a ve volném čase sbírat, co vyvrhlo moře, a to také nakonec dělal, a dokonce se tím dovedl jakžtakž uživit.

Co si asi rodiče myslí, pokud se teď z nebe dívají, jak jejich syn nabízí za psa sedm set padesát eur?

„Osm set,“ zvýšil nabídku, i když tím se mu ztenčí záso- by peněz na jídlo.

„Vypadni,“ řekl muž a přistoupil k němu tak blízko, že Sjoerd ucítil pach jeho potu. „Neotravuj.“

„Tisíc,“ řekl Sjoerd, i když tolik peněz už neměl ani doma. Byl menší a štihlejší než muž a najednou si svoji ne- výhodu nepříjemně uvědomoval. Koutkem oka postřehl, že se k nim z dun blíží žena.

V příští vteřině ho dvě silné ruce chytily za bundu a za- trásly s ním. Pes vmžiku přiskočil a zuřivě se rozštěkal, při- pravený bránit pána.

„Pusť ho,“ rozkázala žena nečekaně drsným, autoritativ- ním tónem a muž ji kupodivu poslechl. Možná je nakonec ve vztahu ten slabší, utiskovaný, napadlo Sjoerda, a vztek si pak vybíjí na psovi.

Každopádně nemělo smysl dál se s ním handrkovat.

Domů to vzal oklikou přes přírodní rezervaci. Doufal, že cestou potká stádo koní, kteří na tamní pastvině o roz- loze několika kilometrů čtverečních od května do listopadu žijí v podstatě divoce. Gwen je milovala, vždycky říkala: „Kdybych si mohla vybrat, chtěla bych být koněm v naší re- zervaci.“ I on se s nimi setkával rád. Jejich pastvina byla tak veliká, že je obvykle musel hledat – stádo se mohlo schová- vat v některém z lesíků nebo odpočívat v závětrných dolí-

cích mezi dunami, které v těchto místech zasahovaly dobrý kilometr do nitra ostrova. Byla to místa, kde panoval naprostý klid.

Tentokrát se koně pásli na rovině mezi dunami porostlými trávou a sladkovodním jezírkem. Napočítal jich sedmadvacet, fajn, jsou všichni. Vůdčí klisna ho zdálky pozdravila zaržáním a několik koní, se kterými měl Sjoerd obzvlášť dobrý vztah, mu záměřilo v ústrety, aby do něj šťouchli nozdrami. Pohladil Dědku, Dědkovu starou a Mrňouse, jak si je pojmenoval. Tohle byli jeho skuteční přátelé – tihle koně a tři psi.

Od lidí se nedá čekat nic dobrého. To přece dávno ví.

Postál mezi koňmi a tomu nejpřítulnějšímu, Dědkovi, povyprávěl o borderkolii a neurvalém chlapovi. Stádo se začalo pomalu trousit mezi duny a Sjoerd se k němu připojil. Kam by spěchal? „Co pořád děláš?“ rýpal do něj občas Pieter v dobách, kdy ještě žili rodiče a oni dva spolu dobře vycházeli. „Prostě existuju,“ odpověděl mu vždycky Sjoerd. Co pořád dělají tihle koně? Co pořád dělají jeho psi? Prostě jsou. Zvláštní, že většině lidí to ke spokojenosti nestačí.

Loudal se spolu s koňmi po pěšinkách mezi pichlavým rakytníkem; byl teď členem stáda, jedním z nich, to ho bavilo. Duny tu byly docela vysoké a z údolíček mezi nimi dýchal chlad. V těchto místech kdysi stávala stará velrybářská vesnice, kterou obyvatelé museli opustit, protože jak se písečný ostrov působením větru a moře přirozeně posouval, začal ji pohlcovat písek. Nakonec pod ním zmizela úplně. Sjoerdovi se líbila představa, že všechny ty špičaté kopečky okolo jsou ve skutečnosti starodávné domy pohřbené v písku. Který z nich je kostel? Ten nejvyšší? Jak hluboko by asi musel hrabat, aby narazil na cihly? Anebo lidé domy nejdřív zbořili, a teprve pak je zasypal písek? Na tohle se nikdy nikoho nezeptal.

Několik metrů od něj se tři mladší koně začali pošťuchovat a vyhazovat kopyty, a tak se raději vydal jinou pěšinkou než stádo. Lidé se takhle daleko od civilizace mezi duny pouštěli zřídka, ale on by se tu neztratil. Dobře to tady znal.

O chvíli později se v důlku mezi dunami skláněl nad ležícím mužem.

Muž byl mrtvý.

Sjoerd vytáhl z kapsy mobil a vytukal 112.

Déjà vu.

Kapitola 6

Marit seděla na okenním parapetu v kuchyni a pomalu popíjela kávu.

Vždycky vstávala dřív než Lars a Eli. Měla „pomalý rozjezd“, jak nazývala svou ranní otupělost, a potřebovala být po probuzení chvíli sama, na nikoho nemluvit, probírat se. Velkým oknem viděla vpravo domek de Jongových, ale raději se dívala nalevo na pastviny. Klisny s hříbaty už postávaly u kovové brány s připevněnými vědry, do kterých jim Marit za chvíli naloží oves a granule. Výhled ohraničovala hráz chránící pastviny z jihu proti vlnám; byla zatravněná a přes léto na ní žily ovce. Marit zdálky poznávala berana Pífa, kterého Lars odchoval na dudlíku, později ho dal vykastrovat a choval ho jako mazlíčka. Pif si s ostatními ovce-
mi moc nerozuměl, neustále se loudal pozadu, a když se zapomněl na opačné straně hráze než zbytek stáda, bečel tak zoufale, že to bylo slyšet až uvnitř v domě. Ostatní ovce si ho nevšímalý a Marit si říkala, že ona je mezi ostrovaný stejným vyvrhelem. Z nutnosti ji tolerují, ale nezapadla mezi ně a její problémy tu nikoho nezajímají.

Přitom kdysi jí připadalo jako geniální řešení zašít se právě tady...

Jenže časem se ukázalo, jak naivní to bylo rozhodnutí. Před důsledky některých svých činů člověk neuteče, i kdyby se přestěhoval na druhý konec světa. Vždycky ho můžou dostihnout.

Vzdychla a polkla další doušek kávy. Venku se nedělo nic, co by odpoutalo její pozornost od nepříjemných myšlenek. Tráva v příkopech u cesty se vlnila ve větru, koním povlávaly ocasy, ale nic jiného se nehýbalo. Nad pastvina-